

Marzu 2018 • Vol 25 • Nru. 1

IL-PULIZIJA

Xogħolna u ħajjita fil-Korp

“Nixtieq nara iktar nisa jagħtu s-sehem tagħhom fil-Korp”

...l-Assistent Kummissarju Alexandra Mamo

Advert

IL-PULIZIJA

Xogħolna u ħajjtna fil-Korp

WERREJ

Ritratt - CMRU

IL-PULIZIJA

Membri tal-Bord Editorjali:

President: Deputat Kummissarju Mario Spiteri

Editur: WPS 96 Rodienne Bartolo Haidon

Membri: Supretendent Kenneth Haber

WPS 280 Louise Camilleri

WPC 25 Charlene Cilia

WPC 176 Sloune Gatt Fabri

Qari tal-Prova: WPS 3 Joanna Vella

WPC 19 Daniela Sultana

Il-Pulizija tiringrazzja lid-ditti u l-aġenti tar-reklamar li għogħhom jagħtu l-ghajnuna tagħhom.

L-artikli li jidhru f'dan il-magazin ma jirriflettux bilfors l-opinjoni tal-Bord. Kull korrispondenza għandha tkun ittajpjata u għandha tintbagħat fl-indirizz hawn taht:

Editur, "Il-Pulizija", C.M.R.U.,
Police Headquarters, Floriana, VLT 2000
jew magazine.police@gov.mt

Disinn u riklamar

Ability Publications Ltd.

Tel: 21 241317

Fax: 21 241317

e-mail: refer@maltanet.net

Stampar

GUTENBERG PRESS

5. Editorjal

6. Mill-Uffiċċju tal-Kap Eżekuttiv

8. Dan l-ahhar...

15. Mill-Fondi tal-Unjoni Ewropea

16. Il-Multikulturaliżmu u l-isfidi godda għall-Pulizija

19. Apprezzamenti u kommendazzjonijiet lill-Pulizija

20. Żjara mill-istudenti tal-Kulleġġ Marija Reġina, Mosta

22. Malta Police Association

25. Ir-responsabbiltà trejdnjonistika

29. L-ewwel Assistent Kummissarju mara fil-Korp tal-Pulizija

40. Il-Counselling u s-Servizz tal-Employee Support Programme

43. Pagna għat-tfal

45. Il-Kumitat Sportiv tal-Pulizija

51. Kors tat-Tieni Livell għall-Uffiċċjali SIRENE 2017 f'Malta

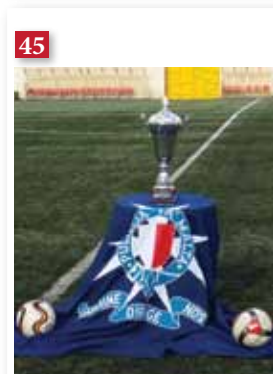
52. Fuq fuq... dwar bidu ta' prattici forensiċi f'Malta

55. Apprezzamenti u kommendazzjonijiet lill-Pulizija

56. International Police Association - Malta

59. Malta Association of Retired Police Officers

62. Obitwarju

advert

Għat-tieni sena konsekuttiva qed niddedikaw din il-ħarġa ta' Marzu, għall-Pulizija nisa. Ikolli ngħid li ma kinitx wisq diffiċli biex nagħzlu min ha jkun il-protagonist f'din il-ħarġa, għax ma tistax issemmi n-nisa fil-Korp u ma tiġikx f'moħħok l-Assistent Kummissarju Alexandra Mamo; il-mara li fethet it-triq beraħ, għall-avvanz tal-Pulizija nisa fil-Korp.

Mhux xi sigriet jekk ngħid li fil-magġoranza tad-drabi hija Uffiċjal li isimha nassoċjawh mad-dixxiplina u ma' dak il-lehen sod li appena tirispondi t-telefown tgħidlek, 'Hello, il-Ma'am!'

Izda mhux biss, għal hafna minna hi wkoll ispirazzjoni u min qatt ma kellu ċ-ċans li jsir jafha iżjed mill-viċin, permezz tal-intervista se jsir jaf ftit iżjed min hi 'l barra mix-xogħol.

Nagħlaq billi niddedika dan l-editorjal lill-kollegi nisa kollha, li forsi xi darba jew oħra jista' jkun li sfaw iddiskrimanti, sempliciment għax huma nisa.

L-Editor

rodienne.bartolo@gov.mt

ADVERT

Mill-Uffiċċju tal-Kap Eżekuttiv

Għezież kollegi,

Wara l-kontribut tiegħi fl-aħħar ħarġa, ilqajt bil-ferħ l-istedina li għamilli l-bord editorjali sabiex nibda nikkontribwixxi b'artiklu f'kull ħarġa ta' dan il-magazín tant segwit minnkom.

Dan l-artiklu gie mnebbah minn intervista li kelli ffit tal-jiem ilu fuq stazzjon politiku televiżiv. L-intervista, l-ewwel waħda tiegħi fuq it-televiżjoni mindu bdejt nokkupa l-kariga ta' Kap Eżekuttiv, kellha tiffoka fuq numru ta' temi amministrattivi iżda sfortunatament il-ħin kien wieħed limitat ħafna u ffit li xejn kellna ċ-ċans

niffukaw fuq il-materji li dwarhom ġejt mistieden fuq il-programm. Kien għalhekk li ddeċidejt li naqsam parti minn dak li kien fi ħsiebi naqsam mat-telespettaturi tal-istazzjon u magħkom kollegi fil-Korp.

Bhalissa l-Korp għaddej minn riforma siekta u inkriminali intenzjonata li ġġib bidliet neċessarji bl-anqas xkiel possibbli. Għaddejjin b'laqgħat mal-Kummissjoni Ewropea biex naraw kemm huwa possibbli li programm ta' modernizzazzjoni msejjes fuq perjodu ta' bejn tlieta u ħames snin ikun iffinanzjat kollu jew parzjalment minn fondi Ewropej. Fl-istess waqt il-Korp qiegħed jidħol fi sħab ma' dipartimenti u aġenziji oħra tal-Gvern bil-ghan li nipprevjenu l-kriminalità u dan billi bdejna nimplimentaw l-Istrateġija Nazzjonali għall-Prevenzjoni tal-Kriminalità. Fl-aħħar mill-aħħar, kif jishaq Sir Robert Peel, missier il-pulizija moderna, *'the test of police efficiency is the absence of crime and disorder, not the visible evidence of police action in dealing with them.'*

Fl-istess intervista televiżiva kellna niddiskutu l-Korp mil-lenti tan-nies. Huwa fundamentali li t-tmexxija tal-Korp thoss il-polz tan-nies u tifhem sew x'jistenna l-pubbliku mill-Korp tal-Pulizija. Fl-aħħar mill-aħħar, kif nitgħallmu mill-*marketing*, il-klijent huwa r-re u l-klijenti tagħna mhuma hadd għajr kull ċittadin Malti u Għawdxi li qed jiffinanzjaw l-operat tagħna permezz tat-taxxi li qed iħallsu. Sabiex nifhmu aħjar x'jistenna l-pubbliku mill-pulizija, din is-sena huwa ppjanat li nikkummissjunaw *public attitude survey*. Stharriġ ta' din ix-xorta li kien sar fl-aħħar tas-snin disgħin kien wera kif il-maġġor parti assoluta tan-nies jippreferu aktar pulizija fil-komunità milli ġewwa l-għases.

F'dan l-isfond, bhalissa l-Korp għaddej b'ħidma biex iżid il-preżenza tal-pulizija fit-toroq. Apparti li l-*fixed point duties* issa qed jithaddmu fuq bażi ta' *overtime* sabiex b'hekk ma jitnaqqrux rizorsi mid-*detail*, qegħdin fil-proċess biex, kif isir f'pajjiżi oħra, ċertu xogħol meqjus bħala *non-core police duty* li bhalissa jsir mill-pulizija, jibda jsir minn uffiċċjali pajżana impjegati mal-Korp. Fl-istess waqt qed naraw li aktar servizzi jiġu pprovduti *online* filwaqt li servizzi oħrajn bhalissa offruti mill-Korp jgħaddu għand istituzzjonijiet oħra, kemm daww governattivi kif ukoll daww privati.

Pari passu maż-żieda tal-pulizija fit-triq, qed jiġu proposti metodi ta' *targeted policing* fejn allura l-Korp irid jutilizza ferm aħjar l-informazzjoni fil-pussess tiegħu sabiex jipprevedi u jimmitiga t-twettiq ta' ċertu tip ta' reati kommessi minn ċertu tip ta' individwi f'ċertu tip ta' lokalitajiet magħrufa bħala *crime hotspots*. B'dan il-mod, il-Korp tal-Pulizija jkun jista' jutilizza r-riżorsi tiegħu b'mod aktar razzjonali u jkun aktar proattiv fil-ħidma tiegħu biex titnaqqas il-kriminalità. Qegħdin fl-istess waqt f'diskussjonijiet sabiex ir-rispons tal-pulizija ikun wieħed aktar veloċi u dan billi partikolarment insaħħu r-*Rapid Intervention Unit* kemm b'riżorsi umani kif ukoll b'mezzi oħra neċessarji fit-twettiq tal-ħidma tagħhom sabiex il-poplu Malti u Ghawdxi jkun moqdi aħjar.

Filwaqt li matul din is-sena ser inkomplu bi proġetti ta' rinovar fl-għases distrettwali, qegħdin ninvestu f'aktar tagħmir teknoloġiku sabiex ix-xogħol tal-pulizija tad-distrett ma jibqax jiddependi tant mill-ħidma ċentrali. Għaldaqstant din is-sena ser inżidu aktar *interviewing rooms* awdjo-viżivi ġewwa l-għases biex il-ħidma tagħna tkun aktar trasparenti u kontabbli. Fl-istess waqt, wara diversi xhur ta' testijiet, aktar kmieni din is-sena bdejna noperaw apparat teknoloġiku li jagħmilha possibbli li l-uffiċjali distrettwali jieħdu l-marki tas-swaba' ta' persuni u li dawn jiddaħħlu f'*database* ċentralizzata mingħajr il-ħtieġa li dawn il-persuni jingiebu fil-Kwartieri Ġenerali. Qegħdin f'diskussjonijiet ukoll mal-Ministeru tal-Ġustizzja sabiex is-sistema arkajka tal-*bail* tiġi żviluppata f'wahda teknoloġika u li allura tiffacilità ferm aktar il-kontrolli tal-pulizija f'dar-rigward.

Kif tistgħu timmaginaw kelli ferm aktar informazzjoni x'ngħaddilkom imma bħall-intervista, l-ispazju għal dan l-artiklu huwa wieħed limitat! Nieħu l-okkażjoni però biex ninfurmakom li kull min jixtieq jagħmel kuntatt miegħi partikolarment bi proposti intenzjonati li jsaħħu l-operat tal-Korp, jista' jagħmel dan permezz tal-indirizz postali tiegħi angelo.gafa@gov.mt. Nawguralkom il-ħidma t-tajba.

ADVERT

Dan l-aħħar...

minn WPC 25 Charlene Cilia - CMRU

Nhar l-4 ta' Diċembru 2017 f'ċerimonja mmexxija mill-Ministru għall-Intern u s-Sigurtà Nazzjonali Michael Farrugia flimkien mal-Kummissarju tal-Pulizija Lawrence Cutajar, 38 uffiċjal, li sebgha minnhom huma nisa, hadu l-ġurament sabiex ikomplu jservu fil-Korp tal-Pulizija fil-grad ta' kuntistabbli ta' riserva wara li temmew 25 sena servizz.

Il-Ministru fid-diskors tiegħu, filwaqt li semma li s-sena 2017 kienet waħda impenjattiva għall-Korp, huwa rringrazzja lill-pulizija tax-xogħol ta' sigurtà li wettqu fl-iktar żewġ avvenimenti kbar tas-sena li kienu l-għeluq tal-Preidenza u l-elezzjoni ġenerali.

Il-Kummissarju, min-naħa tiegħu fetaħ id-diskors billi qal li l-kuntistabbli ta' riserva għandu jkollhom l-istess entużjażmu għax-xogħol bħal meta hadu l-ewwel ġurament tagħhom fil-Korp snin ilu. Huwa qal li l-esperjenza vasta li għandhom dawn il-membri se sservi għall-Korp kollu.

F'ċerimonja ġewwa s-sala Vilhena fil-Kwartieri Ġenerali tal-Pulizija nhar l-14 ta' Diċembru 2017, 74 pulizija u eks pulizija ġew onorati b'midalja għal servizz twil u effiċjenti.

Il-Ministru Michael Farrugia kif ukoll il-Kummissarju tal-Pulizija hejjew diskors għall-okkażjoni, fejn il-Ministru Farrugia tenna li mhux se jhalli lil min jagħmel dell ikrah fuq il-Korp u sahaq għal aktar hidma biex ir-rispett lejn il-Pulizija jiżdied.

Il-Kummissarju Lawrence Cutajar min-naħa tiegħu sahaq li din iċ-ċerimonja għandha skop partikolari fejn l-Istat jirrikonoxxi x-xogħol u ż-żmien twil li l-membri jkunu servew fil-Korp u qal li mhux faċli li wiehed iservi speċjalment f'dawn iż-żminijiet.

Filwaqt li awgura xewqat sbieħ lill-pulizija kollha u l-familjari tagħhom, il-Kummissarju qal li hu ta' sodisfazzjon għalih li kellu l-unur jaħdem ma' bosta minn dawn il-membri prezenti għaċ-ċerimonja tul kważi 40 sena ta' servizz tiegħu.

ADVERT

advert

Is-16 ta' Diċembru 2017 għal grupp ta' 96 rekluta kienet il-ġurnata li fiha bdew il-karriera tagħhom ġewwa l-Korp tal-Pulizija. Filfatt 66 raġel u 30 mara temmew b'suċċess kors ta' tnax-il ġimġha li fih irċevew taħriġ intensiv kemm fiżiku u kemm akkademiku.

Iċ-ċerimonja, jew kif inhi magħrufa bħala l-*Pass Out Parade* saret ġewwa l-Forti Sant' Iermu, u kienet ipreseduta mill-Ministru għall-Intern u s-Sigurtà Nazzjonali Michael Farrugia u mill-Kummissarju tal-Pulizija s-Sur Lawrence Cutajar.

F'diskors li għamel il-Ministru Farrugia spjega lir-rekluti godda li huma issa deħlin f'familja ikbar li tħares il-poplu. Qalilhom li ha jkun spalla ma' spalla magħhom f'kull kritika ingusta, madankollu jistenna li l-pulizija jagħmlu dak li hu mistenni minnhom.

Il-Ministru rringrazzjahom tax-xogħol li jagħmlu u lill-familjari tagħhom għas-sagrificċji tagħhom. Appella li issa l-familjari tagħhom għandhom jifhmu l-pożizzjoni tagħhom li jservu fil-Korp. Ikkonkluda billi filwaqt li awguralhom l-akbar suċċess, inkoraġġihom sabiex jieħdu l-opportunitajiet biex jimxu 'l quddiem fil-karriera tagħhom fil-Korp.

Is-Sur Lawrence Cutajar, Kummissarju tal-Pulizija saħaq dwar l-importanza tat-tagħlim u li hu importanti li r-rekluti jkomplu fl-istudji tagħhom fil-liġijiet u f'suġġetti oħrajn relatati mal-pulizija. Il-Kummissarju spjega kif il-ġurament li kienu għadhom kif hađu jfisser ġurament ta' lealtà, ta' onestà u ta' integrità lejn ir-Repubblika ta' Malta u lejn iċ-ċittadini. Filwaqt li awguralhom, il-Kummissarju fakkarhom li l-pulizija għandhom ikunu protetturi tal-vittmi tal-kriminalità.

Matul dan il-kors, ir-rekluta Sarah Apap inghatat il-premju tal-aqwa rekluta u giet l-ewwel fit-taħriġ akkademiku. Minn hawn nifirhu u nilqgħu lil dawn il-kollegi godda fil-Korp tal-Pulizija.

Feature

Nhar is-7 ta' Jannar, 2018 il-Ministru għall-Intern u s-Sigurtà Nazzjonali Michael Farrugia flimkien mal-Kummissarju tal-Pulizija Lawrence Cutajar ippresedew ċerimonja ta' għotjiet ta' premijiet bħala rikonoxximent ta' servizz eċċellenti lil numru ta' membri fil-Korp tal-Pulizija.

B'kollox tmien membri tal-Korp ingħataw ċertifikat ta' kummendazzjoni u ta' mertu filwaqt li d-Distrett li rnexxielu jnaqqas ir-rata ta' kriminalità kien Distrett 6A u b'hekk ingħata l-premju tax-*Shield* tas-sena.

F'din iċ-ċerimonja wkoll, 73 eks membri tal-Korp ingħataw ċertifikat u tifkira wara li rtiraw mis-servizz is-sena li għaddiet u servew fil-Korp għal 25 sena jew iktar.

Il-Ministru Farrugia filwaqt li fahhar ix-xogħol kontinwu tal-pulizija, rringrazzja lill-membri kollha tal-Korp tas-servizz tagħhom u talli jkunu eżemplari fil-ħajja tagħhom u jaqdu dmirijietom waqt il-ħin tax-xogħol u anki meta ma jkunux xogħol. Min-naħa l-oħra kkundanna lil min ma jagħmilx xogħolu u bl-aġir tiegħu jitfa' dell ikrah fuq shabu.

Il-Kummissarju tal-Pulizija qal li l-amministrazzjoni tal-Korp turi apprezzament lejn l-uffiċjali li taw is-servizzi tagħhom u tenna li ha jkompli jaħdem biex ikun hemm benefiċċji aħjar għall-Korp sabiex ikollna iktar riżultati pożittivi.

advert

ADVERT

Mill-Fondi tal-Unjoni Ewropea

minn Stefania Sgandurra – *Research Analyst* fi hdan il-Korp

Sa ffit snin ilu l-ewwel prijorità għall-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri tagħha kienet l-immigrazzjoni illegali u b'hekk il-fondi ddedikati għall-pajjiżi Ewropej kienu jindirizzaw il-harsien tal-fruntieri u dawk il-kwistjonijiet relatati ma' din il-problema. Madankollu, wara l-attakki terroristiċi fl-Ewropa l-punt fokali sar proprju dak tal-ġlieda kontra t-terroriżmu u xi delitti jew kriminalità organizzata relatati mal-iffinanzjar tagħhom. Għalhekk l-UE issa ddedikat fondi biex jipprevjenu, jikkumbattu u jstabbilixxu sistema ta' twissija bikrija biex jiġu evitati incidenti tali li jistgħu johlqu terrur.

Infatti, jekk wiehed jiftakar tliet snin ilu bl-istess raġunament, il-Korp tal-Pulizija kien stabbilixxa unità li tanalizza d-data li tiġi avvanzata mil-linji tal-ajru fuq il-passiġġieri bl-iskop li jiġi evitat id-dhul illegali ġewwa Malta – *Advance Passenger Information Unit* (APIU). Bl-istess mod, illum il-Korp tal-Pulizija ta' Malta qed jipprepara biex jstabbilixxi unità tal-informazzjoni tal-passiġġieri (*Passenger Information Unit* jew PIU) bil-ħsieb li jeżaminaw it-tendenzi ta' dawk il-passiġġiera li jkun hemm suspett li jistgħu jkunu terroristi jew f'xi sistema ta' reklutaġġ ta' terroristi. Izda aktar informazzjoni dwar din is-sistema ser tingħata aktar tard fl-artiklu li ser ikun iddedikat biss għall-*Passenger Name Record* (PNR) fil-ħarġa li jmiss, f'Ġunju.

Kif konna qegħdin ngħidu, l-UE fl-2014 stabbiliet il-Fond tas-Sigurtà Interna liema fond jispicċa fl-2020. Taht din l-umbrella ta' fondi, il-Korp ser jibbenifika madwar 9 miljun ewro tul dan il-perjodu. Din id-darba, barra l-ġlieda kontra t-terroriżmu, l-għan tal-fondi disponibbli qed jiffukaw fuq kif tista' tiġi ffaċilitata l-ħidma u l-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata permezz ta' għodda tat-teknoloġija (bħal *databases* li jitkellmu mal-pajjiżi Ewropej jew mal-Interpol u l-Europol) jew għamar iktar modern (bħal sistemi ta' sorveljanza sofistikati).

L-Unità ta' Kontra t-Terroriżmu (iktar magħrufa fostna bħala s-CTU) fi hdan il-Pulizija ta' Malta, infatti bbenefikat minn dawn il-fondi u akkwistat sistema ta' sorveljanza tal-ogħla teknoloġija li tikkonsisti f'erba' kameras u tagħmir ieħor relatat ma' sorveljanza li jiswew mal-mitejn elf ewro.

Ta' min jgħid li barra mill-fondi li semmejna hawnhekk, hemm ukoll xi fondi li jingħataw minn żmien għal żmien direttament mill-Kummissjoni tal-Ewropa u kull branka/unità/taqsima jew uffiċċju fi hdan il-Korp jista' jibbenefika minn dawn il-fondi. Għaldaqstant l-Uffiċċju tal-Fondi tal-UE (li jinstab fl-ewwel sular fejn l-uffiċċju tar-Rizorsi Umani fid-*depot*) huwa dejjem disponibbli għal kull informazzjoni u biex tingħata l-għajnuna neċessarja biex inkunu nistgħu niksbu l-miri nazzjonali u Ewropej. Biex tikkuntattjana tistgħu tiktbu fuq euprojects.police@gov.mt jew billi ċċemplu fuq 2294 2146 / 2196 jew tiġu sa hdejna direttament.

Dejjem għas-servizz tagħkom

Internal Security Fund 2014 – 2020
This project is part-financed by the European Union
Co-financing rate: 75% EU Funds 25% Beneficiary Funds
Sustainable Management of Internal Security

Il-Multikulturaliżmu u l-isfidi għodda għall-Pulizija

Minn Dr Anthony Licari, Lecturer, Diplomatiċu, Traduttur u Interpretu

Matul iż-żminijiet, kien hemm il-fenomeni ta' gruppi ta' individwi li telqu minn pajjiżhom u marru jgħixu f'pajjiż ieħor. Il-Maltin għamlu hekk fl-antik lejn pajjiżi Nord-Afrikani u iktar riċenti lejn pajjiżi bħall-Kanada, l-Awstralja u l-Amerika. Fiż-żewġ każi, għarfu jadattaw irwiehhom għal kundizzjonijiet għodda ta' għixien u integraw tajjeb mal-ambjent soċjali u ċittadini tal-pajjiż adottiv.

B'mod ġenerali, nistgħu ngħidu li l-pajjiż adottiv tal-Maltin laqa' b'mod pożittiv lil dawn ir-residenti għodda. Ir-raġuni mhix diffiċli biex wiehed jiddentifikaha. L-emigranti Maltin urew sens ta' gratitudni lejn il-pajjiżi li ospitawhom. Haddu interess fil-lingwa, l-ekonomija u lejn l-aspetti kollha l-oħra kulturali tal-pajjiż adottiv. Għall-Maltin, dan kien dover u wkoll pjaċir.

L-għajxien ta' bniedem f'daqqa waħda go pajjiż ieħor igib miegħu ċerti responsabbiltajiet u saħansitra skum-ditajiet ta' adattazzjoni għan-normi u t-tradizzjonijiet tal-pajjiż il-ġdid. Biex nagħti eżempju sempliċi, jekk inti tilqani go darek, jien ma nistax ngħidlek x'għandek issajjar, jew x'tip ta' għamara jew attrezzji dekorattivi inti għandek tippreparali għas-sodisfazzjon gastronomiku u estetiku tiegħi. L-istess stedina tiegħek għalija f'darek għandha tkun l-akbar sodisfazzjon għalija. L-affarijiet kollha l-oħra huma sekondarji, superficjali jew, kif ġieli nsejnhom, parafernali. Għalhekk, il-gratitudni għandha tkun bla kundizzjonijiet.

F'pajjiżna minn dejjem kellna viżitaturi barranin turistiċi, kummerċjali u oħrajn. Ahna minn dejjem osservajna kif jahsbu, kif jirkellmu u x'inhuma x-xewqat tagħhom f'kull qasam. Din ma kinitx sfida kbira għalina fil-qasam turistiku. Dan għaliex it-turist iżurna għal ftit żmien biex igawdi s-sbuħija ta' pajjiżna u tal-karattru simpatiku tagħna. Peress li dan iħalli qligħ u xogħol għalina, nippruvaw nagħmlu l-mawra tiegħu f'pajjiżna kemm jista' jkun pjaċevoli. Dan saħansitra b'ċerti saġrifċċji għalina bħal żieda fit-traffiku, fl-iffullar kullimkien eċċetra.

L-immigrazzjoni lejn pajjiżna mhix riżultat dirett ta' xi tip ta' kolonjalizmu li pprattika pajjiżna matul iż-żminijiet bħalma hu l-każ ta' ċerti pajjiżi Ewropej bħall-Ingilterra, Franza, Spanja, l-Italja, il-Portugall, il-Belġju u l-Olanda. Dan ifisser li d-dover tagħna li naċċettaw immigrant f'pajjiżna hu dover morali inqas qawwi minn ta' pajjiżi ex-kolonizzaturi, għaliex id-dover tagħna hu biss morali u umanitarju iżda mhux kompensatorju għal xi benefiċċji kolonizzanti li gawdejna fil-passat. Malta taċċetta fiċ-ċokon tagħha numru ta' immigranti sempliċement biex ittaffi t-tbatijiet li għandhom fil-pajjiż originali tagħhom. Dan ifisser li l-kooperazzjoni ta' Malta dwar l-immigrazzjoni mhix għal xi tip ta' gwadann, mhix attività kummerċjali, iżda filantropika.

Malta offriet ospitalità għal numru kbir ta' immigranti Ewropej u Afrikani. Ġeneralment dawn ikollhom f'pajjiżhom problemi ta' qagħad, faqar jew gwerer. Hafna minnhom, madankollu jigu għax semgħu li s-sitwazzjoni soċjo-ekonomika f'pajjiżna hi aħjar minn tagħhom. Dan jissejjaħ il-fenomeni tat-tiftix għal hajja aħjar.

Peress li l-immigranti mhumiex turisti, dawn ma jgħibu xejn magħhom hlief xi talenti professjonali jew ad-dirittura xejn affattu. Per konsegwenza, id-doveri u r-responsabbiltajiet tal-immigranti lejn Malta hu hafna ikbar minn dawk tat-turisti. Biex nagħti eżempju sempliċi, ahna l-Maltin nixtiequ li l-immigranti f'Malta jgħibu ruħhom bħall-immigranti Maltin f'pajjiżi oħra, cioè b'korteżija u hbiberija kbira lejn in-nies u l-pajjiżi ospitanti. Għandhom id-dover li jikkontribwixxu għall-paċi, is-serenità u r-rispett tal-ordni.

Bhall-immigranti Maltin f'pajjiżi oħra, ahna nixtiequ u nippretendu li min joqgħod magħna jhobbna, japprezzana u jikkopera magħna. L-ex-President Franciż Nicolas Sarkozy – li missieru stess kien immigrant Ungeriz fi Franza waqt li Nicolas ingħata saħansitra l-edukazzjoni u l-opportunitajiet li jilhaq President ta' Franza - kien spiss jiddikjara li “Lill-Franza, jew tħobbha jew titlaqha.” Din filosofija loġika li tapplika għal kullimkien anki għal Malta.

Pulizija u immigranti. Fortunatament, il-maġġoranza tal-immigranti Afrikani u Ewropej f'Malta jgħibu ruħhom kif Sarkozy xtaq li l-immigranti jgħibu ruħhom fi Franza. Izda l-Pulizija f'Malta għali jkollha problemi ma' immigranti li ma jirrispettawx ir-regoli bażiċi tal-mistednin fid-dar kollettiva tagħna, cioè pajjiżna, cioè Malta.

Dan ifisser li r-regoli tal-integrazzjoni mhux dejjem osservati. X'inhil-integrazzjoni? Din tfisser id-dover tal-mistieden li jkun ċivili u amikevoli ma' min stiednu. Hemm diversi tipi ta' nuqqas ta' integrazzjoni. Jekk inti tiġi f'dari u tgerger kemm tiflaħ kontra kull min hemm fiha u kulma hemm fiha, tkun qed turi nuqqas ta' dover integrazzjonali. Dan diġà nuqqas. Aghar minn hekk, jekk inti toħloq sitwazzjonijiet kriminali go dari stess wara li stedintek, dan hu nuqqas kbir ta' rispett u apprezzament.

Naturalment, il-popolazzjoni Maltija tippretendi mill-immigranti Afrikani u Ewropej imħabba lejn il-kultura u d-drawwiet tagħna.

Fuq kollox, il-Maltin jippretendu mill-mistednin tagħna imħabba u rispett mill-aqwa lejn il-Pulizija tagħna.

anthonyl@maltanet.net

ADVERT

ADVERT

Apprezzamenti u kommendazzjonijiet lill-Pulizija

Nixtieq niringrazzja lil PS 1122, PC 115 u WPC 93 ghal ghajnuna li taw lil missieri lllum 28 ta' Gunju gewwa r-residenza tieghu l-Kalkara ghax bl-intervent immedjat taghhom giet salvata hajja. Ufficjali bhal dawn jaghmlu unur lil Korp tal-Pulizija. Grazzi.

I would like to say a big thank you to pc 387 & pc 1034 from melliha station for there help and assistance. Today I had blow out on my van on the bypass I stopped at the station to advise that I had to leave the van on the bypass while I got help as I could not get the wheel off. They kindly came with me and took it off, when I returned they fitted the new one on the van before going back to the station. Thanks again I hope these two pc's are recognised for there good work they are 5 star.

I would like to thank Sergeant Audrey Micallef and colleagues Wpc 70 Marthese Bartolo and Wpc 81 Joanne Sevasta Mula. I lost my wallet in the Malta airport when leaving from vacation. They contacted me via Facebook and helped mail my wallet back to me in Vancouver, Canada! This was very helpful and all of them were very professional and extremely nice. I have family in Malta and will be coming back because of the wonderful and kind people. Thank you!

To whom it may concern,

I am writing this email as an appreciation to the impeccable service received by sergeant Alan Buhagiar (PS 950) who served us very well at the Naxxar police station. He listened to our concern when our family relative was deceased in his house and animals were left inside since on the day when the inquiry started we were told by other officers and the sergeant present that these animals cannot be taken out.

Mr Alan Buhagiar truly went out of his way to make sure these animals were taken care of and the necessary cleaning is done. He contacted the cleansing department and wrote a very descriptive email explaining what needed to be taken. Since the service was done immediately the animals managed to be found alive and were saved.

We appreciate the work Mr Alan Buhagiar did for us since these were procedures that we had no idea how they had to be tackled. Also, we mostly appreciate how he took over the work of others since on the day when the inquiry started Mr Buhagiar was not working. He also asked for us to phone so he could follow up and make sure that everything was done as he had asked.

Hope this email arrives in the appropriate hands. May there be many more who work like Mr Buhagiar.

Message: I would like to commend and praise PS 1240 of the Qormi Police Station for his patience and dedication with me and my family regarding powder that was being produced and flowing into my house from a nearby factory. He took the care to contact all the people around me and ERA and to personally accompany officers from ERA in their investigations. He was ever courteous, calm and polite, even when in a panic I might have been rather loud.

May all officers take example from this man of integrity, who is a pride to the Police corps!

To the Commissioner of Police,

First of all I would like to excuse myself for the delay in writing this appraisal, owing to circumstances.

I would like to thank the police on duty number 1134 on Sunday afternoon, 11th June at the Valletta police station, who took prompt action when I reported the extremely annoying loud music which was causing us great damage health wise. Moreover, the harmful loud sounds forbid my granddaughter from carrying on with her preparation for her university examinations.

When I phoned back on the same day to thank the police on duty 1134 for taking prompt action, Sergeant 549 answered my call. He also should be praised for his politeness and kindness.

Last but not least, I would like to thank also police 1101 who was on duty on the previous day, Saturday 10th who was also polite when I reported the loud music that was going on late at night.

Dear Inspector Casha

I hope that this email finds you well. First of all I would like to show my appreciation to you and the Police Force for making today's visit possible and at such short notice. I appreciate this very much since I understand that the Force's workload is already taxing and yet you supported this event to the full.

I must say that today's visit was truly a success. PC 1525 Patrick Farrugia came fully prepared and equipped thus peaking the students' interest to the extreme. He kept them interested throughout the whole session so much so that they missed their break and they didn't even realise. If it was up to them, they would have kept PC Farrugia till the end of the day. They fully participated in the session and asked pertinent questions related to forensics. PC Farrugia delivered the session in an age appropriate way, going down to the students' level thus involving even those students with special needs.

Thank you once again for your help and support in making this visit possible. Kindly extend my gratitude to PC Farrugia who was very professional throughout.

Żjara mill-istudenti tal-Kulleġġ Marija Regina, Mosta

Id-Distrett numru 9/9A iqis il-*Community Policing* bħala wieħed mill-prijoritajiet waqt id-dmirijiet ta' kuljum ta' kull membru stazzjonat fl-imsemmi distrett. Matul ix-xahar ta' Novembru, il-Kulleġġ Marija Regina – Primarja fil-Mosta ha l-inizjattiva sabiex iġib l-istudenti l-Għassa tal-Mosta biex josservaw ix-xogħol illi jagħmlu l-Pulizija ta' Malta.

Dakinhar inzertajt kont qiegħed xogħol u b'hekk ħadt l-inizjattiva u tkellimt mal-studenti kollha li attendew ġewwa l-għassa. Ħallejt l-istudenti jesprimu ruħhom u joħorġu l-immaġinazzjoni kollha tagħhom meta ġew mistoqsija x'jaħsbu li hu x-xogħol tal-pu-

minn PS 845 Ian Vella – Għassa tal-Pulizija tal-Mosta lizija. Kien hemm min qal li l-pulizija jaqbdu n-nies il-ħżiena, qalu wkoll li l-pulizija jużaw il-karrozzi sabiex jiġru wara l-ħallelin, iżda ċ-ċirasa fuq il-kejk harġet meta waħda mill-istudenti qalet li l-pulizija jagħtu t-*tickets* lil ommha meta tkun qiegħda ssuq.

L-istudenti ġew mistoqsija wkoll x'tip ta' mezzi ta' trasport jużaw il-pulizija u bi ftit għajjnuna kienu wkoll kapaċi jelenkaw vetturi li nużaw. Kien hemm min anke fost l-istudenti qal li l-pulizija jużaw il-*helicopter* biex jassistu lin-nies li huma fil-bżonn. Iżdal-innoċenza tat-tfal harġet meta ġew mistoqsija min jixtieq isir pulizija la jikber u haġa tal-iskantament kull student għolla jdejh.

Finalment, l-isbaħ mument taż-żjara kien meta kien sar il-ħin biex l-istudenti jirritornaw lejn il-klassijiet tagħhom u tara dik it-tbissima helwa fuq wiċċhom li turik li l-istudenti verament ħadu gost waqt iż-żjara qasira li kellhom. Kull student qabel ma telaq ingħata tifikira żgħira li għandha x'taqsam mal-pulizija li persważ li kif marru lura ddar mill-ewwel marru juruha lill-ġenituri tagħhom u qalulhom dak li raw u semgħu waqt iż-żjara.

Kopja ta' l-ittra ta' ringrazzjament:

Dear Sir (PS 845),

May we take this opportunity to thank you for welcoming us to your police station. The children were thrilled and enjoyed every minute of this visit. You made it very special!!!

Regards,
Ruth Vella / Amanda Bartolo / Marija Galea
Maria Regina College - Mosta Primary A
Kindergarten Annexe
K2.1/K2.2

ADVERT

Malta Police Association

Your Independent Union

mill-Ispettur Frankie Sammut

Gheżież Membri,

Għaddew tliet snin minn meta ġejna maħtura bħala membri fil-Kumitat Eżekuttiv u wasal iż-żmien sabiex jerga' jinħatar kumitat ġdid. Kien ta' sodisfazzjon għall-membri tal-kumitat li mill-ħafna lmenti li kellna solvejna l-maġġor parti tagħhom u għinna kemm stajna lil kull min avvinana u talabna l-assistenza.

Kif jaf kulhadd mhux kollox ward u żahar u l-Assoċjazzjoni tal-Pulizija kellha aktar tlajja' milli nżul. F'dawn it-tliet snin, apparti l-ilmenti individwali, l-Assoċjazzjoni tal-Pulizija ħadet diversi pożizzjonijiet u deċiżjonijiet fejn saħansitra kellna nirrikorru għewwa l-Qorti sabiex nitolbu d-drittijiet tagħna. Fost dawn hemm il-kawża li l-*MPA* ngħatat raġun mill-Qorti rigward l-irkant tal-armi fejn il-pulizija ngħataw id-dritt illi jipparteċipaw f'dan l-irkant. Izda l-amministrazzjoni ħasset il-ħtieġa li tappella d-deċiżjoni tal-Qorti u għalhekk din qegħda fi stadju t'appell.

Fost id-deċiżjonijiet illi l-*MPA* ħadet favur il-membri tagħha nsibu l-ftuħ ta' kawża oħra rigward il-ħlas dovut lill-Uffiċjali tal-Pulizija għax-xogħol illi wettqu fic-*CHOGM*. Din għadha għaddejja peress illi qabel saret l-elezzjoni kien ser isir *administrative settlement* u l-uffiċjali kienu ser jithallsu dak illi huwa dovut lilhom. Izda meta nbidel il-Ministru Carmelo Abela, li minn hawn insellmulu, l-affarijiet żvolgaw differenti u ma wasalna għall-ebda kompromess. Għalhekk ser inkomplu bis-smiġħ tal-kawża.

Aktar minn hekk, bdew id-diskussjonijiet tal-ftehim settorjali fejn flimkien mal-*POU* għadna qed nistennew il-kontroposti tal-Gvern. Tajjeb illi nfakkru li l-aħħar laqgħat saru ftit jiem qabel l-elezzjoni. Minn wara l-elezzjoni ma saret l-ebda laqgħa. L-*MPA* kellha laqgħa waħda mal-Ministru prezenti Dr Michael Farrugia, li minn hawn insellmulu, fejn assigurana li l-affarijiet qed jiċċaqalqu u fil-bidu ta' din is-sena l-ftehim settorjali ser jigi konkluz. Nittamaw illi din il-ħolma ssir realtà.

Fl-aħħar u mhux l-anqas, wara l-ftuħ tal-*Grievance Bord* speċjalment għall-ingustizzji li seħħew qabel l-2013, l-*MPA* ħasset il-ħtieġa li tgħarraf lill-membri kollha tal-Korp tal-Pulizija bl-ingustizzja li l-Pulizija qed isofru fejn qed jiġu mġiegħla jaħdmu 46 siegħa u jithallsu biss ta' 40 siegħa. L-*MPA* ħadet ħsieb illi tiffirmola l-iskrittura u tingħata lill-membri kollha tal-Korp sabiex jissottomettuha lill-Bord tal-Ingustizzji. L-*MPA* ikkommettiet ruħha li tgħin lil dawk kollha li ser jidhru quddiem dan il-bord u cioè li jkunu membri tal-*MPA*. Dan ma sarx biex jidhru aktar membri mal-*MPA* izda biex ma jirrepetux ruħhom l-izbalji tal-passat fejn kien jibqa' kulhadd fl-għama. Filfatt, ingħataw formoli lil kull membru tal-Korp, membri u mhumiex, u ħadd ma ntab biex iħallas mizata.

Min-naħa tagħna nħossu li kienu tliet snin ta' suċċess b'ħidma sħiħa mal-Kummissarju tal-Pulizija fejn kien strumentali sabiex jitbiddlu diversi kundizzjonijiet fosthom ix-xiftijiet. Nagħmluha ċara li d-deċiżjonijiet illi ħadet l-*MPA* mhumiex kontra l-Kummissarju prezenti izda kontra n-nuqqas illi kien hemm f'amministrazzjonijiet preċedenti. Nheggu lil kull min hu interessat joħroġ għall-kumitat il-ġdid sabiex javvinana lill-membri tal-Kumitat Eżekuttiv jew lis-Segretarju tal-*MPA* is-Surgent Johann Mifsud.

Jalla jkollna snin oħra ta' suċċess. Insellmulkom.

<http://www.mpa.org.mt>

ADVERT

ADVERT

Ir-responsabbiltà trejdunjonistika

minn PS 612 Theo Vella – Viċi President POU-GWU

Filwaqt li hawn hafna membri tal-Korp tal-Pulizija li qed japprezzaw il-ħidma trejdunjonistika li qed twettaq il-POU-GWU, ikun hawn min xorta jibqa' jgħid li l-unjins qegħdin hawn għalxejn u d-dritt li nissiehu fi trejd unjin mingħajr id-dritt t'azzjoni industrijali ma jiswa xejn. Però rridu noqogħdu attenti minn min ikun ġej ċertu diskors. Jekk ġej minn xi hadd li jhobb joqgħod komdu hu, il-kritika fil-konfront tal-unjin tkun għax ikun tip ta' bniedem li jħares biss l-interess personali tiegħu. Minn naħa l-oħra jekk dan id-diskors ikun ġej minn persuna li ġie b'zonn is-servizz tal-unjin u ma sabx l-appoġġ li jixraq, din il-kritika tkun iġġustifikata. Huwa obbligu tagħna t-trejdunjonisti li nassistu lil haddiema fil-mument i-aktar li jkollhom b'zonn, iżda huwa daqstant iehor obbligu tagħna li nkunu ċari mal-haddiema fejn ma jkollhomx raġun u nispegawhom għaliex m'għandhomx raġun.

Filwaqt li personalment nemmen li l-Pulizija għandhom ikollhom id-drittijiet sħaħ bħal kull haddiem iehor, inkluż id-dritt ta' strajk, nifhem li dawn id-drittijiet iġorru magħhom responsabbiltà u kull azzjoni trid tkun ipproporzjonata. Bħala eżempju nistgħu nsemmu dak li ġara riċentament ġewwa l-AirMalta. Għal min segwa daqsxejn il-kwistjoni li nqalgħet bejn il-piloti u l-AirMalta hemm hafna x'wieħed jitgħallem minnha. Mhux se nidhol wisq fid-dettall, iżda bażikament il-kumpanija kienet lesta tagħti żidiet sostanzjali lil piloti (bħalma tat lill-kumplement tal-haddiema), iżda kien mitlub mill-piloti aktar flessibbiltà fix-xogħol tagħhom, inkluż fil-hinijiet u dan sabiex il-kumpanija tkun tista' tkabbar l-operat tagħha. Kien evidenti li l-kumpanija kienet qed tkun raġjonevoli fit-talbiet tagħha u daqstant iehor kien evidenti li l-piloti ma xtaqux ibiddlu l-prattici tax-xogħol tagħhom.

Minkejja li l-unjin tal-piloti kienu qed jikkunsidraw u setgħu jagħmlu strajk bil-konsegwenza li l-kumpanija jkollha impatt dirett ta' telf finanzjarju, dan eventwal-

ment m'għamluhx għax l-unjin kienet responsabbli. Kieku sar l-istrajk, il-piloti kienu qed jissugraw li l-AirMalta tiġi ddikjarata falluta u jispicċaw jitilfu anke dak li jgawdu llum, kif jgħid il-Malti kienu jitilfu 'l-qaleb u l-gbejna'. Kien ċar ukoll li l-gvern kellu pjan iehor biex Malta xorta jkollha l-linja tal-ajru tagħha fl-eventwalità li l-AirMalta kienet se tiġi ddikjarata falluta. Hassejt li kelli nagħti eżempju ta' avveniment riċenti fit-trejdunjonizmu biex wieħed jifhem aħjar kemm hi kbira r-responsabbiltà ta' min ikun qed jirrapprezenta lil haddiema, anke jekk bil-liġi għandhom id-dritt tal-istrajk.

Biex niġi lura għal dak li qed jiġri fil-kundizzjonijiet tal-Korp tal-Pulizija, f'Marzu tas-sena l-oħra cioè fl-2017, iż-żewġ unjins li jirrapprezentaw lill-membri tal-Korp (il-POU-GWU u l-MPA) konna pprezentajna l-proposti tagħna sabiex intejbu l-kundizzjonijiet tal-Pulizija lill-awtoritajiet ikkonċernati.

Qabel fassalna d-dokument bil-proposti kien ikollna laqgħat regolari bejn esponenti taż-żewġ unjins u eventwalment wasalna għal proposti komuni. L-istess jiġri biex jiġu mfassla l-kontro-proposti min-naħa tal-amministrazzjoni, fejn isiru laqgħat bejn dawk kollha kkonċernati, normalment bejn esponenti mill-amministrazzjoni tal-Korp, mill-Ministeru għall-Intern u s-Sigurtà Nazzjonali, mill-Ministeru tal-Finanzi u mill-*Industrial Relation Unit* (IRU).

Għaldaqstant meta jsiru dawn il-laqgħat bejn l-entitajiet imsemmija, ma jfissirx li l-unjins qed jiġu mwarrba, imma jkunu qed jiġu mfassla l-kontro-proposti bl-istess mod li konna niltaqgħu l-unjins bejnietna. Minkejja dan wieħed jista' jikkritika d-dewmien biex jiġu mfassla tali kontro-proposti. Sfortunatament il-burokrazija fis-servizz pubbliku, minkejja li qed tiġi mnaqqsa, fadlilha hafna x'wieħed itejjeb fiha.

Sakemm qed nikteb dan l-artiklu (it-tieni ġimgħa ta'

Feature

Frar) għad m'għandniex il-kontro-proposti f'idejna, iżda kkomunikajna mal-awtoritajiet ikkonċernati u għandna indikazzjoni li d-dokument bil-kontro-proposti wasal biex jiġi ffinalizzat. Naf li hawn diversi spekulazzjonijiet fost il-membri tal-Korp dwar il-kundizzjonijiet il-godda. Min jgħid li mhu se ntejbu kważi xejn u min jgħid li se jkollna židiet li qatt ma rajna bħalhom. Kull darba li niġi mistoqsi dwar x'naħseb dwar il-kundizzjonijiet il-godda dejjem inwieġeb li nista' nikkummenta biss wara li jkollni l-kontro-proposti f'idejja. Ngħidilhom ukoll li jekk jiġu milqugħa l-maġġoranza tat-talbiet li għamilna għandna nkunu sodisfatti bil-kundizzjonijiet il-godda.

Infakkar li qabel daħal id-dritt li nissieħbu fi trejd unjin tal-għażla tagħna, dawk li kienu 'jirrapprezentaw' lill-membri tal-Korp lanqas biss kienu jiġu kkalkulati meta kienu jinbidlu xi kundizzjonijiet. Li llum qed inkunu madwar il-mejda ta' negozjati huwa pass pożittiv ħafna, iżda m'għandniex tkun konsolazzjoni għall-mod kif kienu jiġu ttrattati 'r-rappreżentanti' tal-Pulizija sa ffit taż-żmien ilu. Issa rridu naraw kemm minn dawk il-proposti li għamilna ser jiġu milqugħa.

Malli jkunu lesti l-kontro-proposti se nerrgħu npoġġu madwar il-mejda ma' dawk ikkonċernati, inkluż l-amministrazzjoni tal-Korp u flimkien irridu nsibu bilanċ bejn il-proposti taż-żewġ naħat. Għan-nom tal-POU-GWU nistgħu ngħidu ċar minn issa li żgur mhux ser naċċettaw proposti inferjuri minn dak li jgawdu l-kumplament tal-ħaddiema fis-servizz pubbliku hekk kif ġara fis-snin 1993 u 2012. Ftehim settorjali qiegħed biex itejjeb fuq il-ftehim kollettiv abbażi tal-fatt li jkun hemm raġunijiet partikolari bħalma huwa x-xogħol tal-Pulizija. Konvint li jekk kull min se jkun madwar il-mejda jifhem u japprezza x-xogħol tal-Pulizija, kif ukoll ma jkunx hemm min għandu agenda differenti ħlief li ntejbu l-kundizzjonijiet tal-membri tal-Korp, naslu biex nikkonkludu u niffirmaw ftehim settorjali li tant jixraq lil Pulizija.

Theo Vella
Segretarju Forzi Dixiplinati,
Uffiċjali tas-Sigurtà u Infurzar tal-Liġi
General Workers' Union
tvella@gwu.org.mt

ADVERT

ADVERT

ADVERT

L-ewwel Assistent Kummissarju mara fil-Korp tal-Pulizija

minn WPC 25 Charlene Cilia - CMRU

Žgur li kull mara fil-Korp, anki jekk qatt ma hadmet mal-Assistent Kummissarju Alexandra Mamo, dakinhar tal-ħatra tagħha ħass sodisfazzjon għall-fatt li mara kienet waslet f'pożizzjoni daqstant għolja. Huwa għalhekk li ddedikajna dawn il-paġni proprju għaliha. B'kemm jista' jkun dettall ħa nippruwaw inkunu nafu xi ftit dwar l-Assistent Kummissarju Alexandra Mamo, mhux biss fuq ix-xogħol, għalkemm dan tal-aħħar jokkupa l-magġor parti ta' ħajjitha imma anki xi ftit kurżitajiet. Nista' ngħidilkom minn issa li mhux faċli ssir taf ħafna minn persuna riservata, imma dak li rakkontat ħa naqsmu magħkom ukoll.

“Għadni niftakar meta kont żgħira, missieri kien johodni miegħu l-Għassa tal-Pulizija taż-Żurrieq; naħseb dak iż-żmien, kien imur biex iċempel għall-għassa u kienu joqogħdu jrikkbuni fuq is-side car tal-mutur tal-Pulizija,” hekk bdiet tirrakkonta l-Assistent Kummissarju Alexandra Mamo u bil-permess ġentili tagħha matul dan l-artiklu ħa nirreferi għaliha b'isimha.

Alexandra Mamo magħrufa l-aktar bħala Sandra, bint Pulizija, imwiela nhar il-11 ta' Novembru 1968, tiftakar sew li fi tfulitha kellha preżenza ta' uniformi d-dar u dan għaliex in-nannu tagħha kien gwardjan ġewwa l-ħabs u missierha kien parti mill-Korp tal-Pulizija. Tliet snin ikbar minn ħuha, Alexandra bdiet thajjarha l-karriera ta' missierha meta kellha madwar għaxar (10) snin. Wara l-iskola, fejn attendiet sat-tielet sena ġewwa l-Iskola Primarja taż-Żurrieq u wara kompliet ġewwa St Joseph, Raħal Ġdid u Blata l-Bajda, hekk kif spiċċat, hi għamlet l-eżami tal-Gvern u bdiet taħdem bħala *clerk* fil-Ministeru tat-Turiżmu ġewwa l-uffiċċju HCEB li kien jinsab hdejn l-Isptar Boffa u kienet tieġu ħsieb liċenzji ta' *Hotels and Catering*. Dan ix-xogħol baqgħet fih għal madwar 6 snin. Kien proprju meta l-uffiċċju msemmi kien mexa ġewwa l-Belt, fejn darba fost l-oħrajn kienet xogħol u rat il-parata tal-

Pulizija għaddejja minn Triq ir-Repubblika, meta dak il-ħin bejnha u bejn ruħha qalet li jekk johorġu l-applikazzjonijiet kienet ser tapplika żgur. Fil-fatt wara ftit ta' żmien sabet l-avviż fuq il-Gazzetta tal-Gvern u bla ma ħasbitha darbtejn u minkejja li l-papà tagħha ma kienx qabel magħha dak iż-żmien, xorta waħda webbet rasha u applikat.

Tajjeb li nsemmu li din kienet l-ewwel sejħa għall-grad ta' Spettur li setgħu japplikaw in-nisa. Bejn wiehed u iehor bħala dhul u applikazzjonijiet kienu simili ta' dawn tal-lum, bl-unika differenza li kif ġew aċċettati l-applikazzjonijiet, sar l-eżami fiżiku mas-suldati, l-eżami mediku u dak kollu neċessarju bħal tul u rekwiżiti oħra, u ngħataw il-ġurament tal-Pulizija mill-ewwel. Dak iż-żmien l-Akkademja

kienet immexxija mill-Kurunell Kenneth Valencia flimkien ma' Dr Guido Saliba. Tiftakar li fl-ewwel ġurnata tagħhom kellhom laqgħa mal-Kurunell, fejn ġie spjegat lilhom flex ħa jkun jikkonsisti l-kors u li kien ħa jsir taħriġ anki barra minn Malta u minn hemm marru għall-uniformi u bdew pass wara pass il-karriera tagħhom. Minkejja li s-sejha kienet anki għan-nisa, xorta bħala numru ma kienx daqshekk kbir. Fil-fatt nisa kienu tlieta (3) biss. "Kont nitlaq mid-dar fil-hamsa ta' filgħodu biex inkun għall-*fall-in* fis-sebġha l-Akkademja. Kelli tnejn u għoxrin (22) sena dak iż-żmien, lanqas tkun taf x'laqtek!" L-iktar li kien idejjaqha kien meta kien ikollhom id-*drill* minhabba l-fatt li l-pass tagħha huwa kemxejn mgħaġġel u allura kienet tispicča dejjem tiflel il-pass.

Wara sena ġewwa l-Akkademja tal-Pulizija bħala kadett, il-karriera fil-Pulizija tal-Assistent Kummissarju bdiet ġewwa l-Għassa taż-Żurrieq. Ġietni l-kurzità nsaqsiha dwar l-attitudni li wrew il-Pulizija li kienu stazzjonati hemm b'mod speċjali l-irġiel. Din kienet l-ewwel darba li kien ħa jkollhom uffiċjal għoli fil-Korp tas-sess femminili, però mill-ewwel wegħbitni li ġiet milqugħa u aċċettata bla problemi ta' xejn. L-ewwel inkjesta tagħha ġewwa d-distrett kien proprju fuq persuna li nstabet mejta; raġel li kien miet kawża naturali, però kien fi stat avanzat ta' dekompożizzjoni u x-xena li rat għadha sew immarkata fil-memorja tagħha. Wara sena ġewwa d-distrett ġiet stazzjonata ġewwa l-Iskwadra ta' Kontra l-Frodi. Hemmhekk ukoll ġiet milqugħa tajjeb ħafna fejn fil-15-il sena li damet hemm, dan sar fil-fatt kif ngħidu l-*forte* tagħha. Tiftakar sew meta Surġent minn Għawdex, ċertu Johnny, kif daħlet fl-imsemmija skwadra, l-ewwel ħaġa li kien qalilha kienet, "*Welcome jien Surġent Johnny, Gozo made Malta look*". Tiftakar sew ukoll ċertu Surġent Joe Sultana fejn kien għallimha ħafna fejn jidhol xogħol ta' frodi.

Minkejja li kienet fi grad għoli qatt ma ddejquet mill-fatt li kif ngħidu aħna riedet miż-żgħir sabiex titgħallem u Alexandra għadha hekk sal-lum. Ħafna drabi waqt l-intervista rrimarkat il-fatt li hi tħobb tieħu l-opinjoni u l-ideat mingħand kulhadd, "Mill-iżgħar *rank* għandek ħafna x'titgħallem u jien inkun irrid nisma' l-ideat u d-diffikultajiet ta' kulhadd".

Il-fatt li x-xogħol tal-frodi kien xogħol sensittiv mhux ħażin u speċjalizzazzjoni ma kienx hemm, Alexandra attendiet diversi korsijiet u taħriġ kemm Malta u anki barra. Huwa b'dan it-taħriġ flimkien mal-esperjenzi tax-xogħol li setgħet timxi 'l quddiem, anki minhabba l-fatt li ħafna każijiet ta' frodi kienu godda għal pajjiżna.

Kien fis-sena 2003 meta grupp ta' Spetturi ngħataw promozzjoni għall-grad ta' Supretendent, fejn Alexandra Mamo kienet l-ewwel Supretendent mara fl-Istorja tal-Korp tal-Pulizija. Minbarra t-Taqsima ta' Kontra l-Frodi hija ngħatat ukoll ir-responsabilità u l-kmand tal-Iskwadra ta' Kontra l-Vizzji u t-Taqsima ta' Kontra l-Hasil tal-Flus. L-Iskwadra ta' Kontra l-Vizzji (Vice Squad) kienet minn dejjem għal qalbha aktar minn sezzjonijiet oħra, "Meta mbagħad doqt il-Vice, il-Vice aħjar, hemmhekk għandek operazzjoni fuq barra u tinzel wiċċ imb wiċċ mal-vittma". Fiz-żmien li għamlet inkarigata minn din is-sezzjoni, Alexandra kienet tinsa anki r-rank tagħha u tippartecipa anki waqt li l-Ispetturi kienu jkunu qed ikellmu lil vittmi, fosthom tfal. Kienet tinsa anki r-rank tagħha meta kienet tiġi biex tistaqsi u titgħallem minn persuni li hemmhekk kienu veterani fix-xogħol. Matul dan iż-żmien proprju fis-sena 2005 meta f'Malta kienu għaddejjin il-laqgħat taç-CHOGM, Alexandra ngħatat l-inkarigu tas-sigurtà tan-nisa tal-Ministri li f'dawk il-granet kienu qegħdin f'pajjiżna.

Flimkien ma' grupp ta' pulizija nisa mexxiet programm ta' ġimġha shiħa ta' attivitajiet li kienu organizzati madwar Malta. Minkejja r-responsabilità kbira li jgorr miegħu dan it-tip ta' inkarigu, kien ta' unur għaliha li ngħatat il-fiduċja kemm mill-uffiċjali għolja fil-Korp, kif ukoll minn persuni distinti fil-pajjiż. Alexandra saħqet fuq il-fatt li bħala mara f'rank għoli qatt ma sabet xi diffikultà biex tiġi aċċettata speċjalment minn kollegi rġiel. Temmen hafna li n-nisa huma kapaċi daqs l-irġiel u hadd mill-kollegi maskili tagħha qatt ma gēlghuha tħossha li hi inqas minnhom minħabba li hija mara. Tħoss hafna sodisfazzjon meta uffiċjali tal-Korp li jkunu hadmu magħha jithajru jilħqu fi grad oghla milli jkunu, speċjalment jekk ikunu nisa, "Fizikament raġel jista' jkun aktar b'saħħtu minn mara, però l-mara akkademikament u anki fuq xogħol hija kapaċi daqs raġel".

Il-ħajja tagħha fil-Korp kompliet għaddejja sakemm imbagħad hasset li kellha bżonn bidla u minn skwadra giet ittrasferita gēwwa d-Distrett ta' Raħal Ġdid. Onestament stennejt li ha tgħidli mill-ewwel li kienet xi ffit inkwetata x'ha ssib wara dak iż-żmien kollu fi skwadra, però mill-ewwel wegbitni, "Lanqas xejn, xammart il-kmiem u bdejt billi ppruvajt nibni relazzjoni tajba kemm man-nies ta' taħti u anki mal-komunità". Wara xhur gēwwa dan id-distrett irċeviet telefonata li ddeskriviet bħala l-qatgħa ta' ħajjitha meta minn hemm, giet ittrasferita fid-Distrett tal-Belt. Dan il-ħsieb malajr bidlitu tant li d-Distrett tal-Belt u l-Beltin daħlu f'qalbha u hemm ha jibqgħu. "Il-Belt, il-Pulizija

tal-Belt u anki l-Beltin u l-komunità kollha huma t-tieni familja tiegħi u biċċa minn qalbi hallejtha hemm." Il-Beltin ukoll mill-ewwel habbewha, tant li anki kienet tkun mistiedna fl-iskejjel kemm tal-Belt, kif ukoll tal-Furjana għal Jum il-Premjazzjoni tal-Istudenti u bħala ringrazzjament tal-istedina kienet tixtri kotba minn butha stess u ttihom bħala donazzjoni għal-librerija tal-iskola. Alexandra hadet ħsieb li kull persuna mill-kbir saż-żgħir li kien jgħix fil-komunità li hija kienet inkarigata minnha, ikun jaf li l-Pulizija qiegħda hemm għal kull bżonn. Wara żmien gēwwa l-Belt fejn rat diversi attivitajiet u li tagħhom giet irrikonoxxuta għall-mod eċċellenti li gēw immexxija u li tajjeb li nsemmi li Alexandra l-ħin kollu tirrepeti li għal kull

attività jew xogħol li hija wettqet u li tiegħu ngħatat tifhir qatt m'għamlitu waħedha, “Miegħi dejjem kelli kuntistabblijiet, surgenti u spetturi u grazzi għalihom li x-xogħol kien isir b'mod eċċellenti”. Imbagħad waslet dik li qabel kienet taħseb li kienet l-aġar telefonata, li fil-fatt gābet magħha t-tmiem taż-żmien li mhu ser tinsa qatt. L-aħbar li kienet sejra tmexxi d-Distrett ta' Tas-Sliema. “Mhux ha ngħid ħadt qatgħa għax Tas-Sliema, imma ħallejt il-Beltin warajja...u Tas-Sliema hija *surface area* ikbar. Il-Belt kont inhossni *cosy*, imdawra bis-swar. Kont ngħid minn Bieb il-Bombi 'l ġewwa tiegħi, inkluż il-Furjanizi u qegħdin miġburin.”

Tajjeb li nsemmu li sakemm damet inkarigata mid-Distrett tal-Belt, proprju dan id-Distrett rebaħ ix-*shield* bħala l-aktar distrett li naqqas ir-rata ta' kriminalità. “Dejjem emmint fit-*team work*. Kulħadd irid jagħti l-kontribut mhux l-uffiċjali biss, kull rank huwa importanti u għandu x'joffri.”

“Qatt ma ddejjaqt minn xejn, kont noħroġ *all out*, anki spalla ma' spalla maż-żgħir u rrid inkun kemm jista' jkun fit-triq maż-żgħir u jekk hemm biċċa xogħol ha ssibni hemm u nitlaq l-aħħar waħda, dejjem l-aħħar irrid nitlaq – dik qiegħda fija.”

Kemm ilha ġewwa d-Distrett ta' Tas-Sliema, Alexandra tipprova kemm tista' tagħmel mezz li l-Pulizija toffri l-aħjar servizz lejn iċ-ċittadin. Kienet parti importanti fil-proġett pilota tat-*Tourism Police*, kif ukoll tħoss sodisfazzjon f'kazijiet partikolari, fosthom iċ-ċirku kbir ta' serq li kien qed isir minn barranin u li ġie solvut. Bħalma kienet dejjem u fi kwalunkwe post li kienet stazzjonata fih dejjem tkun trid tkun infurmata b'kulma jkun għaddej u toffri dejjem l-għajnuna tagħha. Dan id-distrett hija tiddekrivih bħala wieħed mhux faċli, però Alexandra tħoss li għandha sfida quddiemha, “Il-Kummissarju tagħni r-riedni għal dan id-distrett

u iva hija sfida, *feet on the ground*, diffiċli, għax għadha diffiċli sal-lum u għadni ma nistax naċċetta l-firda mill-Beltin u l-Furjanizi, imma issa dan hu d-distrett tiegħi u din hi l-komunità tiegħi”. Illum il-ġurnata bħala Assistent Kummissarju, mad-Distrett ta' Tas-Sliema ždied ukoll dak ta' San Ġiljan. Minkejja l-kariga għolja li għandha, Alexandra xor-ta waħda tixtieq li għandha iktar ċans sabiex toħroġ fuq xogħol barra mill-uffiċċju. “Jiena minieix *office worker*, jiġifieri jien m'għandix ċans noħroġ barra *patrol*, però hija x-xewqa tiegħi u għamilt sfida miegħi li malli nlesti ċertu *paper work* ninzel fit-triq ukoll.” Alexandra temmen ħafna fil-preżenza tal-Pulizija fit-triq, “*to be seen and felt*”. Hija saħqet li l-Pulizija minn ġewwa l-għassa mhux ha tirbaħ il-fiduċja tan-nies. Id-dedikazzjoni li Alexandra turi lejn ix-xogħol iħalli anki l-frott tiegħu u fil-fatt id-Distrett ta' San Ġiljan rebaħ darbtejn wara xulxin ix-*shield* bħala d-distrett li naqqas ir-rata tal-kriminalità. “Għandhom distrett iebes il-Pulizija hemmhekk u ħadmu ħafna u għamli *extra effort* biex żammew ix-*shield*.”

Alexandra tħoss li bħala mara ma kinitx triq daqstant faċli li tasal fejn waslet. “Qabel, fl-istituzzjoni tagħna, il-mara ma kinitx *equal*, illum għandek l-*equality*. . . jemmu f'mara, imma meta mara tkun *in higher position* jeħlu”. Mistoqsija jekk qatt kien hemm mumentu fejn ħasset li persuni jew anki istituzzjonijiet fejn hi kienet qed tirrappreżenta l-Korp, trattaha b'mod differenti għax hija mara, mill-ewwel wiegħbet fin-negattiv. Waħda mill-fatturi li għamlet daqsxejn triq diffiċli għall-mara biex tavvanza fil-Korp kien it-tul ta' żmien, “*It took years*, għaliex l-avvanz tal-mara, issa illum huwa differenti, imma qabel fejn tidħol mara kienu jippreferu raġel dak iż-żmien, allura mara biex tilhaq *it took years*”. Alexandra, fil-fatt ma tistax tifhem ir-raġuni li għad hawn skwadri fil-Korp li m'għandhomx nisa, “Għaliex?...Mela inti m'għandekx bżonn mara biex

tagħmel tfittxija?... U ma joqogħdux jgħidu għax mara tisfratta raġel, għax *it takes two to tango*, din minnek trid tiġi u b'responsabilità ngħidha... Din fażulla!” Alexandra ziedet li mara kapaci daqs raġel, anki fi rwol ta' investigatur u huwa għalhekk li tinkoraġġixxi ħafna lin-nisa fil-Korp sabiex ma jaqtgħux qalbhom għax jekk jemmnu f'dak li jridu, ħa jaslu.

Meta tħares lejn il-karriera tagħha, Alexandra tgħid li dejjem imxiet ġurnata b'ġurnata u li qatt ma ddispjaćieha li għamlet dan il-pass, “Kieku kelli nerga' nitwieled, pulizija nerga' nidhol”. U dan tgħidu minkejja li tħoss li l-Korp affettwalha anki l-ħajja personali tagħha, “Inti trid iġġorr ir-responsabilità”. Il-fatt li daħlet fil-Korp f'rank ta' Spettur, Alexandra dejjem ġarret ukoll ir-responsabilità tan-nies tagħha, “Inti għandek ukoll ir-responsabilità tan-nies ta' tahtek. Għandek il-*welfare* tan-nies għax jien jekk iweggagħli Pulizija qisni weggajt jien jew membru tal-familja tiegħi”.

Minkejja li kellha tićcaħħad ħafna mill-familja u anki mill-ħbieb minħabba x-xogħol, Alexandra tħobb tiddeverti wkoll. Meta jkollha ć-ćans tħobb tiġri 'l barra. Hija tqis ruħha bħala persuna li ma tantx tħobb il-ħbieb, “Il-ħbieb kbar ta' vera huma

ftit għax importanti wara kollox il-ħbieb... ma nafdax anki minħabba t-tip tax-xogħol tagħna, dejjem tara negattività, mingħajr ma trid”.

Fost diversi passatempo nsibu *x-shopping!* Kulma tara trid tixtri, tkun fejn tkun. Biżżejjed ngħidilkom li waqt btala li kont mort mal-ħbieb u li magħna kienet ġiet ukoll Alexandra, sa anke linfa xtrat u ssaqsunx kif, imma rnexxielha tippakkjaha ġol-bagalja! Tħobb tixtri minn kollox, però xiri ta' hwejjeġ, *handbags*, żraben u fwieħa ħadd ma jirbħilha. Issegwi ħafna l-Familja Rjali tal-Ingilterra, fosthom fejn jidhrol l-ilbies. Tħobb il-ħjata iżda illum il-ġurnata m'għandhiex ħin għaliha, però kienet tirrilassaha ħafna u tieħu gost meta tisma' lil xi ħadd jgħid li għadu jhit. Mingħand in-nanna tagħha wirtet in-namra tal-qsari, filwaqt li tħobb ukoll id-dar, “Id-dar inħobbha u nkun irridha pupilla, però mhux dejjem possibbli”. Illum il-ġurnata fil-ħin liberu, iktar issibha ġo xi ħanut iddur jew tieħu kafè ma' xi ħbieb.

Minkejja li Alexandra diġà ggradwat b'*Diploma in Management*, tliet snin ilu ħadet id-dećizjoni li

tergà' tibda l-istudji tagħha fl-Università ta' Malta, fejn bdiet il-Kors tal-Ligi. Din is-sena ggradwat bhala Prokuratur Legali, però xorta waħda ha tibqa' għaddejja bl-istudji sakemm tiggradwa bhala avukat. Mingħajr ma ridt ġieli nistaqsi kif tlaħhaq bejn kors daqshekk impenjattiv u x-xogħol fi grad għoli bhalma hi l-pożizzjoni tagħha u hawnhekk Alexandra stqarret li s-sigriet huwa li tippjana u tqassam. Minkejja li l-istudju jokkupalha ħafna mill-hin u jinkwetaha mhux ftit, Alexandra tgħid li fil-fatt wiehed mid-dispjaçiri tagħha huwa li bdiet tistudja tard.

Bejn xogħol u studju Alexandra tipprowa kemm jista' jkun iġġebbed l-arloġġ sabiex tgawdi l-familja, "Il-familja hija importanti u allahares ma kelli is-support tal-familja għax kieku ma kontx nagħmilha". Alexandra tirrakkonta fejn anki b'mod partikolari l-mamà tagħha, hija ta' ħafna għajnuna speċjalment fid-dar għax minkejja li tippjana koll-oxx, xorta waħda ma tlaħhaqx. Temmen ħafna li l-familja m'għandekx tittraskuraha u fil-fatt Alexandra thobb meta tlaqqa' l-familja d-dar u tipprepara xi ikla kif taf tagħmel hi, għax tajjeb li nsemmi li Alexandra tinqala' mhux ħażin biex issajjar. Il-kċina, l-ikel u xi tazza nbid tajba jaqblu ħafna mal-karattru tagħha. Hija konxja li kien hemm mumentu fejn kellha tittraskura naqra l-familja, "Kien hemm mumentu u għad ikun hemm...perezempju meta jiltaqgħu d-dar u jiena nkun xogħol. M'hemmx x'tagħmel, inċempel! Telefonata hija differenti milli tmur u tkun hemmhekk magħhom".

Alexandra hija wkoll iz-zija ta' Dean li illum għandu tmien (8) snin. "Dak il-king tiegħi." Minn meta twieled daqshekk ilha tfissdu! "Kont barra minn Malta meta ċempel hija u qalli twieled in-neputi u l-ewwel haġa li għedtlu... "Mela llejla shopping għaż-żgħir". Daqskemm thobbu, l-istess tinkwieta għalih. Dejjem taħseb u thewden li jiltaqa' ma' kumpanija ħażina jew li jiġrilu xi haġa. Fl-aħħar mill-aħħar

naħseb kull Pulizija bl-istess ħsieb, għax in-natura tax-xogħol tagħna tlaqqgħek ma' sitwazzjonijiet mhux daqstant pjaċevoli. "Watch dog sew fuqu, imma jekk nista' nagħtih id-dinja nagħtihielu."

Apparti n-neputi, persuna marbuta ma' qalb Alexandra hija n-nanna Karmena, "In-nanna... in-nanna n-number 1 supporter tiegħi u avolja m'għadhiex miegħi, xi kultant inħossha tkellimni u tgħidli, "Ibqa' soda f'dak li temmen inti". Jiena għalija dik il-pilastru tiegħi". Waqt li qaltli dan il-kliem stajt nara f'għajnejha li n-nanna tagħha kienet importanti ħafna għaliha u bla ebda dubju li kienet tkun kburiya mhux ftit b'dak li rnexxielha tilhaq fil-karriera tagħha. Alexandra kienet toqgħod man-nanna tagħha u tirrakkonta kif in-nanna kienet tkun trid li tagħmillha l-kafè hi kull filgħodu sabiex taraha sejra x-xogħol u

anki tistennieha meta kienet tidħol. “Kienet torqod miskina, imma kienet thossni li nkun dħalt u tqum”. In-nanna qatt ma ġgudikat id-deċiżjoni li hadet Alexandra meta dahlet fil-Korp, però żgur kienet tinkwjeta fis-skiet, “Minkejja li kienet anzjana u mara reliġjuża ħafna, kienet mara moderna fl-istess ħin. Qatt ma ġgudikatni lanqas fil-ħajja personali, ovvjament kienet tagħtini pariri t’anzjana li hi u ta’ mara tad-dar, għax hekk kienet”. Alexandra m’għandhiex indiema għax lin-nanna gawdietha, u kienu joħorġu ħafna flimkien. Kienu jhobbu jerħulha lejn il-Belt u wara li jisimġu quddies dritt għal għand Cordina. “Għadni sal-lum meta nidħol għand Cordina nara l-mejda fejn kienet tħobb toqgħod hi.” Id-destin ried li n-nanna timrad u l-firda kienet kiefra sew għal Alexandra, “L-aħħar kliem li qaltli kien, ‘Ħu ħsieb’”.

Iż-Żurrieq huwa r-raħal fejn Alexandra trabbiet però, minn kif mietet in-nanna ma riditx tibqa’ tgħix hemm, “Minn mindu mietet in-nanna ma riditx naf, anki mmur id-dar kont nidħol fil-kamra tagħha u nagħmel xi għoxrin minuta hemm”. Kien proprju għalhekk li meta tfaċċat opportunità hija xtrat appartament ġewwa Wied il-Għajn. M’hemm l-ebda rabta partikolari, lanqas il-fatt li għax viċin il-baħar, però meta jkollha ċans u iktar u iktar aptit, mixja mal-baħar ma ddejjaqhiex.

Ma xtaqtx nagħlaq u ma nsemmix li Alexandra għandha t-titlu mhux biss tal-ewwel Supretendent mara u tal-ewwel Assistent Kummissarju mara, imma kienet ukoll l-ewwel uffiċjal mara bħala *Parade Commander* li mexxiet il-Parata tal-Pulizija. “Qatgħa kbira, issa jien l-għaxxa tiegħi meta nara l-Banda u l-Parata tal-Pulizija, għax nara l-kwalità għolja li għandna fil-Korp...però għadni niftakar meta waqt laqgħa, ma’ dak iż-żmien il-Kummissarju John Rizzo, xi ħadd saqsa min kien ha jkun *Parade Commander* u s-Sur Rizzo kien wieġeb, ‘Ħadd ħlief hi’. Dak il-ħin ma tajtx kas, imma mbagħad meta indunajt li qed jgħid għalija, minn dak il-

hin beda l-eċitament u ksaħt ta’ veru”. Bħal f’kull haġa oħra Alexandra poġġiet l-impenn tagħha u bl-għajjnuna ta’ surġent kienet tinzel l-Akkademja kuljum, fejn tgħallmet dak kollu li qatt ma basret li kien ha jirnexxilha tagħmel. Is-sapport li sabet mingħand shabha u anki minn tal-familja ghenha sabiex anki l-Parata mexxietha perfettament mingħajr intoppi. F’kull haġa li Alexandra tagħmel, b’mod speċjali fil-kariga tagħha fil-Korp, appartament s-sodisfazzjon tagħha personali, dejjem tipprova twassal il-messaġġ li aħna n-nisa kapaci. Fil-fatt anki meta fuq programm televiżiv bl-isem ta’ ‘Bijografiji’, fost diversi uffiċjali għolja u persuni importanti fil-pajjiż, li bdew jirrakkontaw l-Istorja twila tal-Korp tal-Pulizija, Alexandra kienet proprju dik il-persuna li tkellmet u rrapprezentat l-irwol tal-mara fil-Korp, b’mod partikolari f’*ranks* għoljin.

Hemm it-tendenza li meta persuna tkun f’rank għoli, forsi wieħed jahseb li bħala karattru jkun riservat ħafna u forsi ma tantx tarah jidhak u li teżisti biss dixxiplina għalih. Fil-fatt Alexandra, fejn tidħol dixxiplina hija retta però għal dahka mhux ha tgħid le, “Ħafna nies jaħsbuni supperva, miniex supperva, anzi, inħobb nidhak u ninzel għal-livell ta’ kulhadd u anki jekk hemm ċajta bħal ngħidu aħna *boys talk*, mhux ha nieħu skandlu jew ha nitkaza”. Meta toħroġ Alexandra tfittex postijiet għall-kwiet, “Infittex il-kwiet għax storbju bi storbju, nibqa’ x-xogħol u nkun kalma sakemm idoqq il-mowbajl”. Hija tipprova kemm jista’ jkun li meta tkun mal-familja u l-ħbieb tagħti l-importanza lilhom u tinsa xi ffit ix-xogħol però li, “Ninsa kompletament impossibbli, għax dik hija n-natura tiegħi”. Meta tkun fil-preżenza tagħha ġġieghlek tħossok komda u anki d-distakk tar-rank, tipprova ma tagħmlux skomdu għall-persuni l-oħra. Tisma’ ħafna lil dak li jkun u jekk hemm l-opportunità ha tgħin, anki jekk ikun jirrikjedi l-ħin minn tagħha personali. “Inħobb ħafna ngħin, ha nbati jien, imma dik li ngħin għalija hija neċessità li nħoss.” Hi tiddekrivi lilha nnifisha bħala persuna li ma

thobbx tgawdi waħedha, “Jien persuna li milli jkollni nqassam u ħaddieħor jieħu miegħi”.

L-ikbar sodisfazzjon li offriela x-xogħol fi ħdan il-Korp, huwa fil-fatt l-opportunità li tgħin ħafna nies, anki lil min ma tafx, “Għadek ma tafx il-kuntentizza, il-ferħ li thoss ġo fik, meta inti qed tagħti kontribut lejn il-komunità mingħajr ma tistenna xejn lura”. Hija thoss li x-xogħol trid tagħmlu dejjem skont id-doveri u l-obbligazzjonijiet u skont il-ġurament u l-liġijiet tal-pajjiż, però trid tagħmlu bi mħabba. Mill-banda l-oħra twegġgħha ħafna l-kritika ingusta fuqha, mill-membri tal-Korp u dan għax iżzomm id-dixxiplina u tkun serja f’xogħolha, “Jien aħjar jgħidu kemm jien serja u ta’ dixxiplina, milli jgħidu kemm thawwad u mhux tal-affari tagħha”.

Bejna u bejn ruħha Alexandra taħseb f’dik il-ġurnata li ħa jkollha tirtira mill-Korp. “Xi darba

trid tasal, naħseb issa għamilt karriera *ormai* twila u xi darba għad irrid insellimlu lill-Korp...ħa tkun diffiċli biex inżarma!” Ix-xewqa tagħha hija li tara Korp iktar sensitiv, u minbarra hekk tixtieq tara iktar nisa jagħtu s-sehem tagħhom fil-Korp, “Għala le, jilħqu fejn ilhaqt jien...ma kinitx faċli, triq li ma kienet faċli xejn, dejjem għat-telgħa, imma bħalma dejjem ngħid, *you believe in yourself*, dedikazzjoni u impenn”.

Illum il-ġurnata, wara 28 sena ta’ servizz fil-Korp, Alexandra tgħid li t-twemmin fil-valuri u l-prinċipju huma daww il-fatturi li wasslu għal din il-karriera ta’ suċċess li kellha fil-Korp tal-Pulizija, it-twemmin fil-ġurament li ħadet, id-determinazzjoni, l-impenn u s-sagrificċju, “U dak li qed nagħmel, nagħmlu bi mħabba u mhux għall-but għax kieku għall-but... *it wouldn't have been a successful career*”.

“Qatt ma ddejjaqt minn xejn, kont noħroġ *all out*, anki spalla ma’ spalla maż-żgħir u rrid inkun kemm jista’ jkun fit-triq maż-żgħir u jekk hemm biċċa xogħol ha ssibni hemm u nitlaq l-aħħar waħda, dejjem l-aħħar irrid nitlaq – dik qiegħda fija.”

Alexandra Mamo

ADVERT

Il-*Counselling* u s-Servizz tal-*Employee Support Programme*

Employee Support Programme Unit

X'INHU L-COUNSELLING U KIF JISTA' JGHIN?

Il-*counselling* huwa mod kif wiehed jitghallem iktar dwaru nnifsu, li huwa fundamentali biex wiehed ikollu relazzjoni aħjar miegħu nnifsu u ma ta' madwaru. Mingħajr l-għarfien dwarna nfusna, inkunu f'riskju li nhallu 'l-bizgħat li ma nkunux konxji tagħhom imexxuna jew jegħlbuna. Billi nkunu konxji tagħna nfusna mhux eskluż li nħossu dwejjaq, telf, htija jew rabja. Madankollu, billi nipproċessaw il-ħsibijiet u l-emozzjonijiet tagħna nistgħu nitghallmu nindirizzawhom aħjar. Huwa waqt dawn il-mumentu vulnerabbli li għandna bżonn inkunu hbieb sewwa magħna nfusna għaliex kultant, tabilhaqq nistgħu nkunu l-ikbar għadu tagħna nfusna. U jekk inkunu għedewwa tagħna nfusna, jiġu affettwati r-relazzjonijiet tagħna mal-oħrajn.

EMPLOYEE SUPPORT PROGRAMME

L-*Employee Support Programme* (ESP) jipprovdi servizz ta' sapport għall-impjegati pubbliċi li jkunu qed jesperjenzaw diffikultajiet fil-ħajja personali jew fuq ix-xogħol. Permezz ta' dan is-servizz, jiġu assigurat li b'mod aħjar is-saħħa, il-produttività u l-kontribut fuq il-post tax-xogħol tal-impjegat. Is-servizz huwa maħsub biex jindirizza firxa wiesgħa ta' sitwazzjonijiet, bħal stress relatat max-xogħol, nuqqas ta' saħħa mentali, problemi fil-familja, mard u vizzji fost l-oħrajn. Is-sapport professjonali jingħata minn professjonisti bħal *social workers*, *counsellors* u psikologi, li jaħdmu fl-ESP Unit. Peress li l-*unit* huwa attrezzat bi professjonisti varji, jista' jingħata servizz kunfidenzjali b'mod holistiku skont il-bżonnijiet tal-klijent. Il-klijenti li jaċċessaw l-ESP Unit għas-sapport mhumiex biss impjegati individwali li jfittxu l-*counselling* għalihom infushom iżda jinkludu wkoll il-manigment fid-dipartimenti u l-entitajiet.

Is-*social workers* tal-ESP ma jittrattawx biss problemi ta' natura ġenerika li jistgħu jaffettwaw lill-klijent eliġibbli għas-servizz provdut minnhom, iżda jservu ta' intermedjarju għal bosta dipartimenti fl-Amministrazzjoni Pubblika biex jagħtu appoġġ lill-impjegati pubbliċi li jkollhom bżonn iktar assistenza Prattika u sapport. Jingħata wkoll taħriġ fi gruppi biex jizdied l-għarfien dwar dawn id-diffikultajiet u dwar is-servizz.

Il-*unit* jipprovdi wkoll is-servizzi meħtieġa sabiex jgħin lill-impjegati jidhlu lura għax-xogħol gradwalment wara li jkunu ilhom neqsin mix-xogħol għal perjodu twil minħabba mard. Kemm is-sapport tas-*social workers* kif ukoll tal-psikologu huwa importanti sabiex jgħin lill-impjegat jirritorna għax-xogħol filwaqt li jingħata sapport lill-kollegi tiegħu/tagħha waqt din it-tranzizzjoni.

Dan is-servizz jista' jservi ta' benefiċċju u għajjnuna għall-impjegati li jkunu għaddejjin minn żmien diffiċli. Impjegat jista' jagħmel appuntament billi jċempel direttament il-*Unit* fuq 2200 1210 jew jibgħat *e-mail* fuq esp.opm@gov.mt. Is-servizz huwa kunfidenzjali u l-impjegati m'għandhomx bżonn permess mingħand is-superjur tagħhom biex jużaw is-servizz wara l-ħin tax-xogħol. Dan is-servizz jingħata mingħajr ħlas lill-impjegati pubbliċi kollha.

ADVERT

ADVERT

Emily Aquilina
6 snin

Dawk il-membri tal-Korp li għandhom it-tfal u jixtiequ jagħtu s-sehem tagħhom f'din il-paġna, permezz ta' kitba jew tpingija relatata mal-Korp tal-Pulizija, jistgħu jagħmlu dan billi jagħmlu kuntatt mal-Bord Editorjali fuq magazine.police@gov.mt

ADVERT

Il-Kumitat Sportiv tal-Pulizija

AVVENIMENTI u INFORMAZZJONI

POLRUN III EDITION 2017

Il-jum tal-ghada tal-Milied saret parti mill-kalendarju tal-Kumitat Sportiv tal-Pulizija fejn fil-gurnata tigi organizzata l-POLRUN li hija miftuha ghal kulhadd. Minn sena ghal sena, il-partecipazzjoni tal-pubbliku dejjem tizdied u theggeg izjed l-motivazzjoni tal-Kumitat Sportiv.

Mill-attivita tal-POLRUN ingabret somma rekord li giet mghoddija lill-*Community Chest Fund*.

It-tigrija ntrebhet minn Andrew Grech li ghamel hin ta' 15' 37". Inghataw premjiet ohra lil diversi atleti f'kategoriji differenti. Il-prezentazzjoni tal-premijiet inghatat mill-Eccellenza taghha, il-President ta' Malta Marie Louise Coleiro Preca fejn ghamlet kelmtejn lil partecipanti u rringrazzjathom tal-partecipazzjoni taghhom f'din l-attivita u s-somma rekord migbura kif ukoll fahhret hafna din l-inizjattiva. Il-Kumitat Sportiv jixtieq jirringrazzja lill-Kummissarju tal-Pulizija s-Sur Lawrence Cutajar li apparti li kien prezenti wkoll ghal din l-attivita, ta l-ghajnuna tieghu biex din it-tigrija regghet kienet ta' success.

ATTIVITAJIET ORGANIZZATI MILL-MALTA EMPLOYEE SPORTS ASSOCIATION (MESA)

5K RUN gewwa l-Imtarfa

Il-Malta Employees Sports Association (MESA) organizzat it-tieni tigrija ta' 5 kilometri ghal dan l-istagun, nhar l-Erbgha, 31 ta' Jannar 2018 fuq il-korsa tal-Imtarfa By-Pass. It-tigrija li bdiet fit-tlieta ta' waranofsinhar (1500hrs), kienet it-tieni wahda minn serje ta' tliet (3) tigrjiet li l-MESA qed torganizza bejn Ottubru 2017 u Mejju 2018. Ghal dawn it-tigrjiet li l-ewwel wahda kienet f'Novembru 2017, se jinghataw premjijiet lir-rebbieha fuq *aggregate* tar-rizultati miksuba fit-tigrjiet kollha u, se jinghataw premjijiet mhux biss ghall-aqwa tlieta (3) *overall* maskili u femminili, imma anke skont l-*age categories* bhalma nghataw fil-passat. Apparti dan, kull min jikklassifika fl-ewwel tliet (3) postijiet f'kull tigrija kemm *overall* kif ukoll skont l-*age categories* huwa ggarantit li jigi ppremjat, irrispettivament minn kif imur fl-*overall*.

Feature

Għal din l-attività, il-konkorrenza hija waħda aktar inkoraġġanti kif dejjem kienet. Il-membri tal-Korp li ħadu sehem f'din l-attività kellhom riżultati sodisfaċenti fosthom PC376 Andrew Grech, PC627 Daniel Gauci, PC37 David Bezzina, PC751 Christian Mercieca, PC198 Aleandro Camilleri, PC142 Joseph Camilleri u PC1600 Gilbert Gatt.

TURNEW INDIVIDWALI TAD-*DARTS* ġewwa l-JUVENTUTIS DOMUS, ŻEJTUN

Il-*Malta Employees Sports Association* (MESA) għal darb'oħra organizzat Turnew Individwali tad-*Darts* nhar il-Ġimgħa, 9 ta' Frar 2018 ġewwa l-Juventutis Domus, Żejtun. Għal dan it-turnew ipparteċipa membru wieħed biss mill-Korp tal-Pulizija cioè PC1561 Ian Farrugia li qiegħed stazzjonat fis-Sezzjoni tal-*Weapons*. It-turnew kien jikkonsisti f'żewġ fażijiet fejn fl-ewwel fażi l-*players* inqasmu fi gruppi u lagħbu kontra xulxin fuq bażi *round-robin*, biex l-aħjar żewġ *players* minn kull grupp għaddew għat-tieni fażi li tintlagħab fuq bażi ta' *knock-out*. Ghalkemm PC1561 Ian Farrugia ma kkwalikifikax, xorta l-parteċipazzjoni tiegħu kienet waħda ta' esperjenza.

Il-konkorrenza min-naħa tal-membri tal-Korp kienet waħda fqira stante li kien hemm messagġ trażmess lil kull membru tal-Korp. Meta wieħed jaf li għandna hafna membri li jilagħbu u/jew jipprattikaw din id-dixxiplina sportiva, wieħed ma jifhimx ir-raġuni ta' nuqqas ta' parteċipazzjoni saħansitra meta l-Kumitat Sportiv iħallas il-mizata ta' parteċipazzjoni.

ATTIVITAJIET SPORTIVI OĦRA

–

AFM Fun Run

Nhar l-20 ta' Frar 2018, l-AFM stiednet lil diversi dipartimenti fi hdan il-Ministeru għall-Intern u s-Sigurtà Nazzjonali sabiex jipparteċipaw f'5K FUN RUN mil-Luqa Barracks, Luqa sal-entrata tal-Kwartieri Ġenerali tal-Pulizija, il-Furjana. Għal din l-attività kien hemm konkorrenza tajba mill-membri tal-Korp. Mal-wasla tal-parteċipanti fil-Kwartieri Ġenerali tal-Korp tal-Pulizija, l-Onorevoli Ministru għall-Intern u s-Sigurtà Nazzjonali, Dr Michael Farrugia flimkien mal-Kummissarju tal-Pulizija laqgħu lil dawk kollha li pparteċipaw.

Other Ranks Games Room

Il-Kumitat jixtieq jinforma lill-membri tal-Korp li dalwaqt ser terġa' tkun miftuħa l-*Other Ranks Games Room* u dan wara l-ħidma li saret fix-xhur li għaddew. Mix-xogħlijiet kollha li saru wieħed jista' jgħid li baqa' ffit x'jitlestha. Hafna mix-xogħol jiddependi minn terzi fosthom is-Sezzjoni tal-Mastrudaxxi li minħabba impenji oħra ta' xogħol f'setturi oħra tal-Korp li huma aktar urgenti kellhom jissospendu x-xogħlijiet f'din il-*games room*. Dawn ix-xogħlijiet saru dejjem bl-approvazzjoni finanzjarja min-naħa tal-Kummissarju tal-Pulizija.

Il-Kumitat Sportiv jirringrazzja tnejn mill-membri tiegħu cioè lis-SM547 Martin Agius u PC52 Emmanuel Agius li fil-ħin liberu tagħhom qed jagħtu s-servizzi tagħhom biex jagħmlu ċertu xogħlijiet importanti fis-sala msemmija.

Kummenti Ġenerali

Il-Kumitat Sportiv jixtieq jirringrazzja lill-Kummissarju tal-Pulizija, is-Sur Lawrence Cutajar tal-appoġġ kontinwu tiegħu fil-qasam sportiv fi hdan il-Korp. Bl-għajjnuna tal-Kummissarju tal-Pulizija, il-Kumitat Sportiv qiegħed jaħdem kontinwament biex jerġa' jqajjem diversi dixxiplini sportivi fil-Korp u ta' dan aħna grati.

ADVERT

ADVERT

Commissioner's Cup II Edition

Bhas-sena l-oħra, reġgħet giet organizzata l-logħba futbol bejn il-*Gazetted Officers* u l-*Other Ranks*. Din il-logħba saret nhar it-30 ta' Diċembru 2017 fil-Victor Tedesco Stadium u ntrebhet mill-*Other Ranks* bl-iskor ta' 7-2. Il-logħba kienet waħda bbilancjata għal xi hin imma s-supremazija u d-determinazzjoni min-naħa tat-Tim tal-*Other Ranks* u meta thares lejn ir-riżultat finali, wiehed m'għandux wisq xi jgħid.

Għal din il-logħba attenda l-Kummissarju tal-Pulizija fejn fit-tmiem tal-logħba qassam it-trofew lill-Kaptan tat-tim tal-*Other Ranks*. Il-Kumitat Sportiv kien sodisfatt bil-partecipazzjoni mill-membri tal-Korp għal din il-logħba imma hemm aktar spazju fejn aktar membri jieħdu sehem speċjalment min-naħa tal-*Gazetted Officers*, forsi jaslu li jibnu tim li jirbah lill-*Other Ranks*. Min jaf hux!

It-Tournament tal-Futbol Intern

F'Ottubru/Novembru 2017 gie organizzat it-tournament tal-futbol intern. F'dan it-tournament ippartecipaw sitta u għoxrin (26) tim minn diversi branki u distretti fejn it-timijiet kollha nqasmu fi gruppi. It-timijiet kollha f'kull grupp lagħbu tliet (3) logħbiet fejn l-aqwa tnejn minn kull grupp kif ukoll l-aqwa żewġ timijiet li ġew fit-tielet post għaddew għar-*round* ta' wara li kien fuq bażi ta' *knockout*.

It-Tournament intrebaħ mil-RIU fejn fil-finali għelbu lill-SIU bl-iskor ta' 3-2. Il-partita kienet waħda kkumbatuta u missielta mhux hażin imma d-determinazzjoni tat-tim tar-RIU wasslet sabiex rebħu t-tournament tas-sena 2017.

Fil-logħba għat-tielet post, bejn it-3 Distrett u s-Sezzjoni tal-Kavallerija/ALE spiċċat b'rebħa ta' 3-0 favur it-Tim tat-Tielet Distrett peress li t-tim tal-Kavallerija/ALE spiċċaw taw *walkover*.

Il-klaffika ta' *Top Scorer* kienet missielta hafna, u ntrebhet minn PS817 G. D'Amato mis-sezzjoni tal-SIU b'erbatax (14)-il gowl.

Il-Kumitat Sportiv jixtieq jirringrazzja lil *Pietà Football Club* talli jippermettu li dan it-tournament isir fil-grawnd tagħhom. Ringrazzjament imur ukoll għall-persuni li għenu biex dan it-tournament isehh fosthom id-delegati ta' kull branka/distrett kif ukoll ir-*referees*. Ringrazzjament speċjali jmur lis-SM547 Martin Agius, PS1480 Sandro Mallia, PS794 Gilbert Lia u PC52 Emanuel Agius li minkejja impenji oħra personali, għamli minn kollox biex dan it-tournament jiġi organizzat. Nirringrazzjawhom tal-ħidma tagħhom. Prosit!

Il-Kumitat qiegħed jilqa' wkoll suggerimenti biex ikompli jtejjeb l-organizzazzjoni ta' dan it-tournament. Dawn is-suggerimenti bil-miktub jistgħu jintbagħtu lill-Ispettur Omar Zammit (omar.zammit@gov.mt), PS1480 Sandro Mallia (sandro-carlo.mallia@gov.mt), PS121 Josef Vassallo (Pudina@gmail.com) jew PS794 Gilbert Lia (gilbert.lia@gov.mt).

mpsc.police@gov.mt

ADVERT

Kors tat-Tieni Livell għall-Uffiċjali *SIRENE* 2017 f'Malta

Mill-Ispettur Mario Cuschieri – *SIRENE*

Kull sena s-*CEPOL* (il-Kulleġġ Ewropew tal-Pulizija) jiffinanzja sensiela ta' korsijiet dwar il-kooperazzjoni tal-Pulizija. Parti minn dawn il-korsijiet jirrigwardaw il-kooperazzjoni bejn uffiċċji *SIRENE* u jinkludu taħriġ bażiku (l-ewwel livell) għal Uffiċjali *SIRENE* godda, taħriġ aktar avanzat (it-tieni livell), taħriġ għat-trejners u taħriġ għall-evalwaturi ta' *Schengen* dwar is-Sistema ta' Informazzjoni ta' *Schengen*. Il-Korsijiet tal-ewwel livell u tat-tieni livell jiġu offruti bhala pakkett u għalhekk Pajjiż Membru li jkun jixtieq jorganizza kors wieħed minnhom biss ikollu jiffirma konsorzju ma' Pajjiż Membru ieħor biex japplika.

Il-Korp tal-Pulizija ta' Malta u l-Pulizija tal-Istat tal-Latvja ffurmaw konsorzju u applikaw mas-*CEPOL* biex jorganizzaw dan it-taħriġ. Minn hawn niehu l-opportunità biex niringrazzja lill-Unità *CEPOL* u lid-Dipartiment għall-kooperazzjoni Internazzjonali tal-Pulizija tal-Istat tal-Latvja għas-sapport u l-kooperazzjoni tagħhom fil-preparazzjoni u l-implimentazzjoni tal-kors tat-tieni livell li sar f'Malta. Niehu wkoll l-opportunità biex niringrazzja lill-uffiċċjali tal-Pulizija ta' Malta li assistewni fil-preparazzjoni u l-implimentazzjoni ta' dan il-kors.

Dan il-kors li attendew għalih ħamsa u tletin partecipant mill-pajjiżi ta' *Schengen*, il-Kummissjoni Ewropea u l-Aġenzija *eu-LISA*, ġie organizzat fil-Cavaliere Art Hotel ġewwa San Ġiljan bejn it-tlettax u s-sbatax ta' Novembru 2017. Bhala suġġett kellu l-użu tal-bijometrija fis-Sistema ta' Informazzjoni ta' *Schengen* u l-iskambju tagħha bhala informazzjoni supplimentari biex tiġi kkonfermata l-identità ta' persuni mfittxija jew nieqsa kif ukoll l-użu tal-bijometrija

għat-tiftix proprju ta' dawn il-kategoriji ta' persuni permezz tal-istess sistema. Il-kors kien jikkonsisti minn sensiela ta' preżentazzjonijiet minn esperti mill-Kummissjoni Ewropea, l-Aġenzija *eu-LISA*, il-Latvja, in-Netherlands u l-Awstrija kif ukoll minn uħud mill-partecipanti (Kummissjoni Ewropea u l-Ġermanja) dwar l-użu tal-marki tas-swaba, immaġni tal-uċuħ segwiti minn gruppi ta' hidma u preżentazzjoni ta' sejbiet u rakkomandazzjonijiet. Kien hemm ukoll preżentazzjoni dwar proġetti tal-Unjoni Ewropea f'dan il-qasam fosthom l-użu tad-DNA f'allerti dwar persuni nieqsa.

Matul il-kors, il-partecipanti kellhom żjara ta' studju fil-Kwartieri tal-Pulizija fil-Furjana. Hemmhekk żaru l-Uffiċċju Nazzjonali tas-Sistema ta' *Schengen* fejn ġew ipprezentati x-xogħol ta' kuljum importantissimu li jittwettaq mill-Uffiċċjali f'dan l-uffiċċju biex jiggarrantixxu l-kontinwità tad-disponibilità u s-sigurtà tas-sistemi informatiċi tal-Pulizija u l-uffiċċju tas-*SIRENE* fejn il-partecipanti Maltin fil-kors infurmaw lill-partecipanti l-oħrajn dwar is-sistemi li jużaw u x-xogħol siewi li jwettqu. Saru wkoll żjarat rikreattivi fil-Belt Valletta u l-Imdina.

Is-sejbiet u r-rakkomandazzjonijiet ġew ikkumpilati f'dokument li ser jiġi pprezentat fil-Kumitat tal-Kummissjoni Ewropea u fil-grupp ta' Hidma tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea dwar is-Sistema ta' *Schengen*.

Nispiċċa billi niringrazzja lill-Kummissarju tal-Pulizija għad-disponibilità u għas-sapport li tana biex jiġi ppreparat u organizzat dan il-kors f'Malta.

Fuq fuq... dwar bidu ta' prattiċi forensiċi f'Malta

mis-Surgent-Maġġur 1133 Joseph Borg - Kwartieri Ġenerali

L-ewwel indikazzjoni ta' prattiċi forensiċi fi hdan il-Korp tal-Pulizija ta' Malta, imur lura fl-1931. Id-Deputat Kummissarju, is-Sur Joseph Axisa (ftit wara Kummissarju) kien ta' struzzjonijiet permezz ta' ċirkulari datata 14.10.1931 sabiex meta waqt investigazzjoni jiġu nnotati marki tas-swaba' fil-post tad-delitt, għandhom jinfurmaw u jindikawhom lil *Criminal Investigation Department* sabiex jingabru minnhom stess. Sa ftit qabel dan id-dipartiment kien imwaqqaf mill-Kummissarju Claude Duncan u fl-1917 kien għadu jissejjaħ id-*Detective Office*.

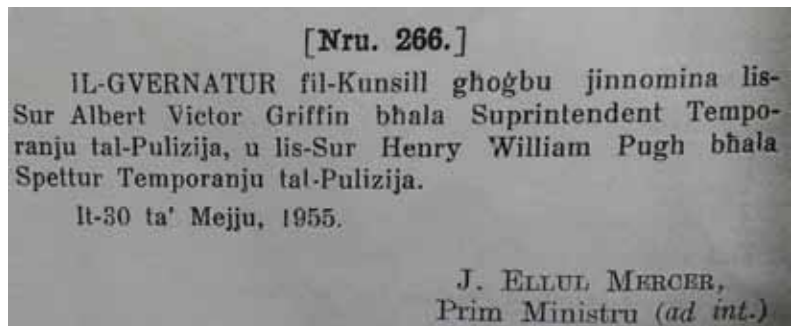
Il-laboratorju tal-fotografija kien ukoll beda jagħmel parti mid-Dipartiment tal-Investigazzjoni Kriminali fis-snin hamsin. Kien hemm sezzjoni tal-fotografija fi hdan il-Korp; li ma nistgħux nġid li kienet tagħmel xogħol forensiku.

L-ewwel Laboratorju Forensiku f'Malta kien waqqfu l-Gvern fis-snin hamsin. L-ewwel Direttur tiegħu kien is-Sur Wilfred Flores.

Lejn l-aħhar tas-snin hamsin, il-Pulizija Maltija kienet baġtet xi membri tagħha l-Ingilterra għal taħriġ forensiku. Dawn kienu fost l-ewwel membri li marru barra għal taħriġ forensiku.

Din ix-xjenza forensika f'Malta nistgħu nġid li żviluppat jew tat il-bidu tagħha wara l-qtil li kien sar magħruf bhala 'tat-Torri tal-Ghallies' fi Frar tal-1955. Meta kien ġie maqtul Toninu Aquilina ta' 35 sena, b'tir f'għonqu sparat minn arma awtomatika. Aquilina kien impjegat mal-*Malta Millers Association* u s-soltu kien jagħmel depożiti tal-flus tal-kumpanija l-bank. George Terreni, impjegat tan-*National Bank of Malta* ġewwa l-Belt Valletta, kien ġie arrestat fuq suspetti u mressaq il-qorti żmien wara fuq provi ċirkustanzjali; minhabba li sa dak iż-żmien l-għodda forensika f'Malta kienet qajla effiċjenti jew teżisti.

Kien il-Perit Dom Mintoff, Prim Ministru ta' dak iż-żmien li kien talab lil Scotland Yard sabiex jgħinu lill-Pulizija Maltija fl-investigazzjoni ta' dan id-delitt; li m'għandniex xi nġid kien kexkex lill-Gzejjer Maltin. Il-Pulizija Maltija xejn ma kienet attrezzata u ppreparata sabiex issolvi każijiet kriminali ta' din ix-xeħta. Għaldaqstant b'Notifikazzjoni tal-Gvern nru. 266/1955 kienu ġew ingaġġati temporanjament fil-Korp tal-Pulizija ta' Malta, żewġ uffiċjali investigattivi minn Scotland Yard b'esperjenza vasta f'din it-tip ta' kriminalità. Is-Supretendent Albert V. Griffin u l-Ispettur Henry Pugh ħadu d-direzzjoni u t-tmexxija ta' din l-investigazzjoni. Wara dawn l-investigazzjonijiet, l-imsemmi George Tirreni kien tressaq il-qorti u wara li għadda ġuri kien instab ħati bi tmien voti kontra wieħed u ngħata sentenza ta' għomor il-ħabs.

Lejn is-snin sebgħin, kif ukoll f'diversi okkażjonijiet oħra bejn it-tmeninijiet u d-disgħinijiet, il-Pulizija Maltija kellha wkoll offerti mill-Gvern Federali tal-Ġermanja sabiex tibgħat membri minn tagħha għal taħriġ fuq dan il-qasam ma' esperti Ġermaniżi, ġewwa laboratorji li kienu attrezzati bl-aqwa teknoloġija f'dawk iż-

joseph.q.borg@gov.mt

ADVERT

ADVERT

Apprezzamenti u kommendazzjonijiet lill-Pulizija

Sur Kummissarju

Filwaqt li nringrazzjak ghax-xoghol siewi mwettaq mill-korp tal-Pulizija, nixtieq ingib għall-attenzjoni tiegħek zewg ufficjali tal-Korp li kienu ta' għajnuna kbira għalija.

Nibda bl-Ispettur Arthur Mercieca, li bil-parir siewi tiegħu għini biex niringrazzjak għall-attenzjoni tiegħek zewg ufficjali tal-Korp li kienu ta' għajnuna kbira għalija. Nibda bl-Ispettur Arthur Mercieca, li bil-parir siewi tiegħu għini biex niringrazzjak għall-attenzjoni tiegħek zewg ufficjali tal-Korp li kienu ta' għajnuna kbira għalija. Nibda bl-Ispettur Arthur Mercieca, li bil-parir siewi tiegħu għini biex niringrazzjak għall-attenzjoni tiegħek zewg ufficjali tal-Korp li kienu ta' għajnuna kbira għalija.

Nixtieq insemi ukoll lis-Sur Alex Azzopardi mis-sezzjoni tal-muturi, li x-xitwa li għaddiet waqf miegħi meta kelli kaz ta' Hypothermia wara li tlajt mill-bahar. Is-Sur Azzopardi kien ta' għajnuna u baqa jassisti miegħi sakemm kien cert li nħossni tajjeb. Rigward dan il-kaz kont cempilt il-Kwartieri tal-Pulizija biex ngħaddi ringrazzjament, imma issa sirt naf b'dan l-email address.

Kazijiet bħal dawn johorgu l-lat uman u prattiku tal-ufficjali, filwaqt li jkattru r-rispett li dejjem għandu jkun hemm lejn il-Korp.

Grazzi mill-gdid tax-xoghol siewi.

Nixtieq nringrazzja lil PC 1297 li lbierah filgħaxija assista lil partner tiegħi bil-pacenzja kollha u malajr fehem is-sitwazzjoni tiegħu. Għaraf sew kif għandu jimxi bil-kalma. Għalkemm ma iltqajtx miegħek nringrazzjak minn qalbi talli kont wiehed li fħimtni mal-ewwel meta kellimtek fuq il-mobile, f'cirkostanzi bħal dawn. Bhalissa għaddejjen minn zmien xejn sabih u meta tara nies jifmuk tagħmel kuragg. God Bless you.

I would like to thank PC 618, stationed at Floriana, who helped me in an outstanding way yesterday afternoon when I went to report my lost wallet. He helped me with phoning the banks to block my credit cards, wrote a detailed report about my lost wallet, and prepared a form regarding the lost ID cards of my daughter and myself. He also helped me when I started feeling sick. Overall, PC 618 did his very utmost to assist me through it all. He is a young gentleman with a great heart. He did not know me yet still he treated me as if I were a friend. In my opinion, he deserves a promotion in the near future because he carries out his job really well.

While thanking the police corps for their useful job, I remain yours truly.

Kunsill Lokali – PIETA' – Local Council

"Il-Pelikan", 11, Triq K. Mifsud, Pietà MSD 07
Phone: 21240404; 21230378 Fax: 21240606
E-mail: pieta.k@p.gov.mt

Is-Sur Mario Fenech Bellizzi

13 ta' Lulju, 2017

Għaziz Sur Fenech Bellizzi,

Mario...il-Kunsill Lokali Tal-Pieta' huwa kburi hafna b'nies bhalek li jservu ta' għajnuna għal residenti ohra fil-lokal tiegħu.

L-intervent li għamilt biex sfrattajt serqa minn Triq id-Duluri, Tal-Pieta' huwa azzjoni kommandabbli hafna u huwa ta' eżempju ta' kif membru tal-Korp tal-Pulizija għandu jagħxi f'cirkostanzi bħal dawn. Aktar u aktar meta int kont *off-duty* u xorta wettaq dmirek b'-'ahjar mod.

B'azzjoni bħal din, ir-residenti u l-pubbliku in generali zgur li jhossuhom aktar sikuri fil-hajja tagħhom kemm fid-djar tagħhom kif okoli waqt li jkunu fit-triq.

L-att imwettaq minnek haqqu wkoll kull tifhir minhabba li għalkemm kont wahdek u kienu tnejn il-persuni li kienu qegħdin jippruvaw jingassaw din ir-residenza, xorta zammejt hom taht il-kontroll tiegħek sakemm tlaht u gew rinforzi ohra.

Għal darb'ohra, f'isem il-Kunsill Lokali u r-residenti kollha ta' Tal-Pieta' nixtieq ngħidlek GRAZZI u PROSIT.

Tislijiet.

Keith Tanti
Sindku

Dear Mr Seychell,

On July 14, the Embassy of France in Malta has celebrated its National Day held at the residence in Zebbug. I wanted to thank you for the quality of service provided by the police and particularly to point out the courtesy and expertise showed by Inspector Kylie Borg.

All contacts made prior to the organisation of the ceremony and the staff availability have contributed to the success of the event while ensuring that security was both effective and discreet.

I would like to take this opportunity to express my gratitude for your support in ensuring the security of the French citizens and the Embassy during our electoral process, in particular at the occasion of the two presidential voting days followed by the two legislative voting days.

Kindly thank your staff on behalf of the Embassy of France and myself personally.

Yours sincerely,

Béatrice le Fraper du Hellen

ADVERT

ADVERT

Malta Association of Retired Police Officers

eks-Surġent u Teżorier Joe Borda (M.A.R.P.O.)

Riċeviment Annwali fil-Kwartieri Ġenerali tal-Pulizija

Nhar il-Ħadd 7 ta' Jannar 2018, fis-Sala Vilhena tal-Kwartieri Ġenerali tal-Korp, saret l-attività tant mistennija ta' kull sena, meta l-Kummissarju tal-Pulizija, is-Sur Lawrence Cutajar jistieden lill-Pulizija rtitari għar-*reunion* annwali. Għal din l-attività attendew il-Ministru għall-Intern u s-Sigurtà Nazzjonali, Dr Michael Farrugia u s-CEO tal-Pulizija, is-Sur Angelo Gafà fost uffiċjali oħra.

L-attività bdiet bid-dhul tal-Bandiera Maltija, il-*Colours* tal-Korp tal-Pulizija u dik tal-MARPO. Dawn kienu akkumpanjati mill-*Pipes* and d-*Drums* tal-Korp.

Wara giet iċċelebrata Quddiesa ta' Radd il-Ħajr mill-Kappillan tal-Korp, Fr Ray Bonnici OFM. Hekk kif spiċċat il-quddiesa, ingħatat tislma lil dawk il-membri u ex-membri tal-Korp li mietu matul is-sena 2017.

Malli spiċċat il-quddiesa, il-Kummissarju u l-Ministru pprezentaw iċ-ċertifikati u x-*shields* lil numru ta' pulizija li rtiraw mis-servizz, kif ukoll lil Pulizija li wrew xi att ta' qlubija jew servizz merituz.

Saret ukoll preżentazzjoni ta' apprezzament lill-Kummissarju s-Sur Lawrence Cutajar, għan-nom tal-membri kollha tal-MARPO mill-President tal-Għaqda, is-Sur Charles Curmi u t-Teżorier, is-Sur Joseph Borda.

Il-programm għalaq b'riċeviment li jkun mistenni minn hafna membri tal-Għaqda, fejn wiehed jiltaqa' ma' shabu l-antiki u jergħu jirrakuntaw xi storja tal-imghoddi u xi esperjenza sabiha li jkunu għaddew minnha.

Il-Mutual Help Association (MHA)

Il-Mutual Help Association jew kif inhi aktar magħrufa bħala 'tal-Mejtin', bħalissa hija suġġett fuq fomm kulhadd minhabba li dan il-fond qed jiltaqa' ma' diffikultajiet finanzjarji. Dan hu fond li fih jingemgħu kontribuzzjonijiet magħmula mill-membri tal-Korp u minn dawk li jirtiraw u li jagħzlu li jibqgħu jikkontribwixxu.

L-iskop ta' din hekk imsejha Assocjazzjoni jew aħjar fond, hu li tingħata somma lill-werrieta ta' membru li jkun għadu fis-servizz jew membru li jkun irtira u jmut.

Dawn l-aħħar xhur gie nnutat li hemm diskrepanzi fil-fond tal-Korp jew aħjar fil-Fond Ġenerali. Wiehed għandu jkun jaf li jeżisti l-Fond Ġenerali li kif għidna jikkontribwixxu fih il-membri tal-Korp u kif ngħidu, bilfors, bħala kundizzjoni tal-impjeg. Bħalissa l-kontribuzzjoni li tiffallas hi ta' €13.98ċ kull tliet xhur (€55.92ċ fis-sena) minn membru tal-Korp. Parti minn dawn €3.50ċ għal kull ras imorru fil-fond tal-MHA u €13.98ċ fis-sena minn persuna li jkun irtira mis-servizz u għażel li jibqa' jhallas.

Il-Fond Ġenerali suppost li jiġi awditjat kull sena mill-Awditur Ġenerali, iżda, matul is-snin dan qatt ma sar hlief riċenti fis-sena 2015. L-Awditur naturalment għamel l-eżami tiegħu u hareġ rapport li jgħid ċar u tond li l-iskema mhix sostenibbli, jiġifieri l-affarijiet ma jstax ikun li jibqgħu kif inhuma.

Meta l-membri tal-Assoċjazzjoni taghna tkellmu mal-Kummissarju, is-Sur Lawrence Cutajar dwar dan, hu mal-ewwel ha l-inkarigu u waqqaf Kumitat biex jistharreg u jirakkomanda x'ghandu jsir anke fid-dawl tar-rapport tal-Awditur. Dan il-Kumitat issa ilu jiltaqa' u wasalna biex niehdu d-deċizzjonijiet. Wara diversi laqghat ma' dan il-Kumitat il-membri gew infurmati b'itra, fl-1 ta' Jannar, 2018, li l-kontribuzzjonijiet mill-membri rtirati se jieqfu u jithallsu lura l-ammont li kienu hallsu matul iz-zmien flimkien ma' interessi. Madankollu, ir-reazzjoni ta' bosta membri kienet li dan kollu jerga' jigi rivedut. Minnufih ahna ergajna tkellimna mal-Kummissarju flimkien mal-*MPA* (Malta Police Association) u l-*POU-GWU* (Police Officers' Union) fejn il-Kummissarju ddecieda li nergghu niltaqghu f'data ohra li jaghtina aktar 'il quddiem biex finalment inressqu soluzzjoni ghal dan kollu. Sadanittant, ahna bhala Kumitat qeghdin nanalizzaw is-sitwazzjoni b'diversi soluzzjonijiet biex naraw kif l-ahjar li l-*MHA* tibqa' bl-iskop taghha. Qeghdin ukoll niehdu parir legali dwar dan kollu fl-ahjar interess taghna.

Ray Zammit - Segretarju

Ftuħ tal-Uffiċċju tal-Ghaqda

L-Uffiċċju tal-Ghaqda li jinsab il-Menqa, ikun miftuħ kull nhar ta' Tnejn bejn id-disgħa ta' filghodu (9.00hrs) u nofsinhar (12.00hrs) għas-servizz tal-membri tal-Ghaqda.

Kull korrispondenza u miżata għandha tiġi mpustata f'dan l-indirizz:

MARPO, P.O. Box 36, Birkirkara
L-e-mail tal-Ghaqda huwa 2011marpo@gmail.com

Harga ghal Ghawdex

Harga ghal Ghawdex ser issir nhar is-Sibt 28 t'April.

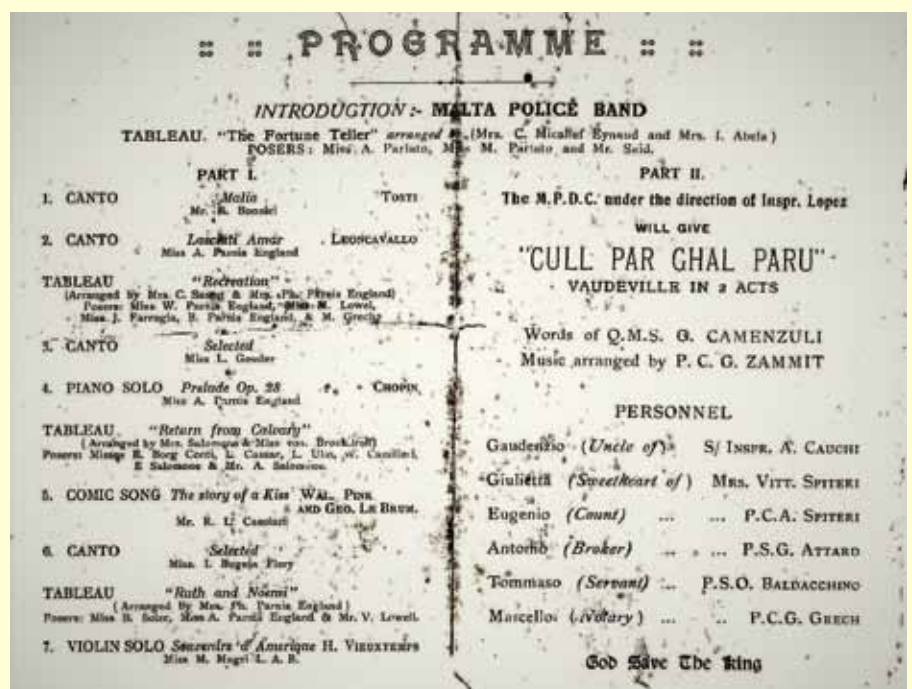
Ghal *booking* u aktar informazzjoni għamlu kuntatt ma' wiehed minn dawn il-membri tal-Kumitat:

John Mizzi - 7944 4673
Albert Polidano - 7986 1002
Charles Caruana - 9927 2736

Jum it-Tifkira

Nhar il-Hadd 13 ta' Novembru 2017, il-Kumitat u l-membri tal-MARPO hadu sehem fil-Parata li ssir hdejn il-Monument tal-Gwerra, fil-Floriana. Din issa saret attivita' li l-membri tal-MARPO jkunu qed jistennew biex jattendu.

Mill-Imghoddi

Programm ta' varjeta', li kien inzamm fid-*Depot* tal-Pulizija fis-16 ta' Mejju 1924, b'risq is-Socjeta' St. Vincent De Paul.

ADVERT

Obitwarju

Ex PC 1207 Alfred Ellul
1933 - 2017
1979 - 1982

Ex PC 772 Arthur Marsh
1932 - 2017
1958 - 1984

Ex PC 1233 Lawrence Grech
1960 - 2017
1987 - 1992

Ex PS 125 Nazzareno Debono
1946 - 2017
1967 - 1993

Ex PC 14 John Dingli
1927 - 2017
1944 - 1967
(Gozo)

Ex PS 162 & 201 Lawrence Seychell
1938 - 2018
1957 - 1984 & 1987 - 1991

Ex PC 390 Francis Mifsud
1926 - 2017
1943 - 1944

Ex PC 473 Francis Grixti
1925 - 2017
1948 - 1970

Ex PC 1067 Joseph Cassar
1933 - 2017
1958 - 1983

Ex PS 783 Alexander Buhagiar
1935 - 2017
1954 - 1979

Ex PC 403 Emmanuel Duca
1944 - 2018
1964 - 1978

Ex 2/SM 523 John Mallia
1936 - 2017
1959 - 1984

Ex PC 640 Joseph Agius
1939 - 2018
1960 - 1983

Ex PS 892 Paul Cassar
1948 - 2018
1966 - 1992

Ex PC 704 Victor Bugeja
1952 - 2018
1979 - 2013

Advert

Advert